

Tárgy: Tájékoztató a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2014. évi munkájáról

Sorszám: III/2

Előkészítette: Kádasné Öreg Julianna igazgató
Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ

Döntéshozatal módja:
Egyszerű szótöbbség

Véleményező bizottság: Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2015. március 30-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 420/2014. (XII. 08.) határozatával jóváhagyta a 2015. első félévére vonatkozó munkatervét, mely szerint 2015. márciusi ülésén tárgyalja a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2014. évi munkájáról szóló tájékoztatót.

Kádasné Öreg Julianna, a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ igazgatója elkészítette az intézmény működéséről szóló tájékoztatót, melyet a jelen anyaghoz mellékelve terjesztünk T. Képviselő-testület elé.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2014. évi munkájáról szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Határidő: azonnal

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2015. március 19.

Izsó Gábor
polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ
5630 Békés, Jantyik u. 1.
Tel/fax: 66/414-840
e-mail: bvszszk@gmail.com

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ beszámolója az intézmény 2014. évi munkájáról

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás által fenntartott a személyes gondoskodás alap és szakosított ellátások Intézménye. Működési kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat, a feladatellátásra vonatkozó iránymutatásait a kidolgozott szakmai programok tartalmazzák.

Az integráltan működő intézmény tevékenységi köre az Alapító Okirata szerint: családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, nappali ellátások (idősek, fogyatékosok, hajléktalanok, demensek), átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (hajléktalanok), szociális intézményen belüli foglalkoztatás, gyermekek napközbeni ellátása (nyári napközi).

Az intézmény személyi, tárgyi, működési és szakmai feltételei:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ személyi feltételei az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendeletnek megfelelő. 2014-ben 63 fő dolgozóval működött az intézmény, majd a jogszabályi kötelezettségek való megfelelés miatt a létszám 64 főre emelkedett. A munkavállalók szakképzettsége közel 100 %-os, a dolgozók szakirányú továbbképzése folyamatos. A képzési normatíva csökkenése, majd teljes megszűnése miatt a továbbképzési költségek jelentős terhet rónak költségvetésünkre, melyet az országosan működő TÁMOP 5.4.10. képzési programhoz való csatlakozás, valamint intézményünk akkreditált képzése enyhíti.

A tárgyi minimum feltételek adottak, a telephelyek állagmegőrzése főként az intézményen belüli szociális foglalkoztatottak munkája révén valósul meg. Több berendezés, informatikai eszköz beszerzése a megvalósított projekteknek köszönhetően megtörtént. Önerőből 2014. januárban új fénymásolót vásároltunk, mely az adminisztrációs terhek miatt nélkülözhetetlen volt.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ önállóan működő költségvetési szerv, melynek gazdálkodási feladatait 2012. július 1-től a Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde látja el.

Az egyes szolgáltatásokra vonatkozó szakmai feladatok megvalósulása:

Családsegítés:

Személyi feltételek:

- 4 fő családgondozó
- 1 fő családgondozó asszisztens

A tárgyi feltételek mindkét településen megfelelőek, számítógép, telefon, internet használata biztosított.

Az intézmény célja, hogy a szociális munka eszközeivel szakszerű segítséget adjon azokban a szociális, lelki, családi, életviteli problémákban, melyekkel a hozzánk fordulók megkeresnek bennünket.

A Családsegítő Szolgálatot évről évre egyre többen keresik fel, ennek bizonyítéka a *magas éves forgalom*. A Családsegítő Szolgálathoz **2014-ben 3836 alkalommal** (2013 – 4928 fő) 1148 fő fordult segítségért, ami a tavalyi évhez képest (2013 - 2562 fő) csökkenést mutat. Ebből az **új kliensek száma: 792 fő** (2013 - 656 fő). A 2014-ben Szolgálatunkhoz forduló és segítséget kérő ügyfeleink számában azért mutatkozik ilyen jelentős csökkenés, mivel az elmúlt évek gyakorlata és tapasztalata alapján nyújtott rendszeres életvezetési és pénzbeosztási tanácsadás hatékonynak bizonyult. Továbbá az elmúlt év során, a helyi rendeletben történt változások alapján a kamatmentes kölcsön igénylése során már nincs együttműködési kötelezettsége az ügyfélnek Szolgálatunkkal. Ezáltal is jelentősen csökkent a kötelezett kliensek száma, mely a minőségi munkavégzést támogatja.

A lakosság körében még mindig sokan kerülnek nehéz élethelyzetbe / anyagi,- foglalkoztatási,- lelki,- életviteli/, ezt is bizonyítja az új kliensek magas száma. A segítségért hozzánk fordulók továbbra is elsősorban anyagi problémákkal küzdenek, de ügyintézéshez is kiemelkedően sokan kérik a segítségünket. Az ellátottak száma éves szinten 1148 fő volt (2013 – 2562 fő). A szolgáltatást igénybevevők közül a nők száma 745 (2013 – 1567 fő), míg a férfiak száma 403 fő (2013 – 995 fő). A Szolgálatnál megfordult ügyfelek között, magas a munkanélküliek és inaktívak száma. Bár a városban működő Közmunka program és a pályázatok keretében működő foglalkoztatás/képzés nagy arányban biztosít elhelyezkedési lehetőséget.

Iskolai végzettség alapján a legtöbb ügyfél az általános iskola 8 osztályát végezte el, valamint valamilyen szakmával rendelkezik. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a legtöbb esetben nem piacképes szakmával rendelkeznek. A család összetétele alapján a házastársi, ill. élettársi kapcsolatban gyermekkel együtt élők azok, akik elsősorban megkeresik szolgálatunkat, de magas az egyedülálló igénybe vevők száma is. Sok esetben tapasztalható az elmagányosodás, a családok is úgy érzik, hogy csak magukra számíthatnak. A családok támogató rendszere hiányos, ezért fordulnak a professzionális segítők irányába.

Egyéb szolgáltató tevékenységek keretében pszichológiai tanácsadást és jogi esetkezelést biztosítunk. **Pszichológiai tanácsadást 398 alkalommal** biztosítottunk, míg **jogi esetkezelést 25 esetben kezdeményeztünk. Családkonzultációt éves szinten 4 fő** vett igénybe. **Önsegítő csoportot** is működtettünk az aktív korú nem foglalkoztatottak beilleszkedési programja keretében. A tavalyi évben 4 csoport indult és 36 főt érintett.

Prevenációs programjaink megvalósítása a gyermekjóléti szolgálattal összefonódva történik, hiszen közösek az elérendő célok (csellengés megelőzése, szabadidő hasznos eltöltése, tankötelezettség teljesítése stb.) Az ismétlődés elkerülése érdekében a prevenációs programokat a gyermekjóléti szolgálat tevékenységénél mutatom be.

Adományok egész évben érkeznek Szolgálatunkhoz, mind Intézményi mind egyéni felajánlások. Mindent megtettünk azért, hogy minél több adományt tudjunk eljuttatni a rászorulóknak, így volt *élelmiszer, ruha, játék, és bútor stb., osztás*, ami megkönnyítette a nehéz körülmények között élő emberek minden napjait Karácsony közeledtével ez a tevékenységünk még hangsúlyosabbá vált, célunk volt több rászoruló személynek az Ünnepet megszépíteni, hogy egy kis szaloncukor is kerüljön a fára és elfedhessék a mindennapok gondjait, ha csak egy napra is. *Karácsonyi csomagot* a Békés Város Önkormányzatával összefogva 172 rászoruló család számára biztosítottunk (46 nagycsaládos, 84 egyedülálló és 42 főátmeneti szálló ellátottja).

Adósságkezelési Szolgáltatás: A szociálisan hátrányos helyzetben lévő, eladósodott, de fizetőképességet mutató családok adósságterheinek enyhítése és lakhatási feltételeik megőrzése, körülményeik javítása céljából adósságkezelési szolgáltatást és tanácsadást nyújtunk. Az adósságkezelési szolgáltatás adósságcsökkentési támogatásból és adósságkezelési tanácsadásból áll.

Az adósságkezelési szolgáltatásban részesülő személy részére lakásfenntartási támogatás kerül megállapításra, melynek célja az ismételt eladósodás megelőzése, a támogatott fizetőkészségének megőrzése, a lakhatás feltételeinek javítása. Az adósságkezelési Szolgáltatások igénybevétele között 2 évnek kell eltelnie, nem megfelelő együttműködés esetén a szolgáltatás megszüntetésre kerül, ezt követően pedig csak 4 év múlva igényelhető meg újra. 2014-ben is sokan vették igénybe ezt a típusú támogatást, hogy közüzemi tartozásukat rendezni tudják. Az előző évekhez hasonlóan továbbra is kiemelkedőek a víz- és gáztartozások. 2014-ben 247 fő vette igénybe a szolgáltatást, ami az előző évekhez képest jelentős csökkenést mutat. Ez részben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat energiatámogatási pályázatának, illetve a városban egyre nagyobb népszerűségnek örvendő, számtalan családnál felszerelt, villany és gázzolgáltatók által igényelhető előrefizetés mérőóráknak köszönhetően figyelhető meg. Az új igénybevevők száma ebben az évben 60 fő (2013 – 48 fő) volt, de több régi ügyfélnek is sikerült újra megigényelni az adósságcsökkentési támogatást.

A villanydíj-hátralékkal rendelkezők száma nem kiemelkedő, mivel a Magyar Máltai Szeretetszolgálat az EDF DÉMÁSZ Zrt. Támogatásával 2014-ben ismét energiatámogatási pályázatot írt ki az áramszolgáltató szolgáltatási területén élő, szociálisan hátrányos helyzetű személyek/családok részére. A program célja a pályázók felhalmozott áramtartozásának rendezése széles körű együttműködések erejét felhasználva. Célja a kikapcsolt fogyasztók visszacsatolása a villamos-energiafogyasztásba, valamint hogy a támogatott fogyasztókat segítse abban, hogy elkerüljék a hátralék (újra) képződését. Többen a szociálisan hátrányos helyzetű, de hátralékmentes kategóriában indultak. Nyertes pályázatuk esetén a Szeretetszolgálat 15.000,-Ft-ot utalt részükre a DÉMÁSZ-hoz, mely összeg, ezen családok számára jelentős segítséget jelentett, és a továbbiakban is a számlák időben történő rendezésére motiválta a fogyasztókat. Ez a pályázat lehetőséget biztosít azoknak is, akik nem jogosultak jövedelmük alapján az adósságrendezési szolgáltatásra. A pályázatban azonban nincs jövedelemhatár, és a hitelek, valamint egyéb rendszeres kiadások jelentős tehernek számítanak. Mindezt a Szeretetszolgálat figyelembe veszi. Illetve azoknak is segítséget nyújt a pályázat, akik a 24 hónapos várakozási idő miatt még nem férnek bele ismételten az adósságrendezésbe. Az ügyfeleket támogatjuk a pályázat beadásában, a tavalyi évben 114 ügyfélnek sikerült eredményes pályázatot benyújtani. A pályázat benyújtásához elengedhetetlen a Családsegítő Szolgálat támogatási -, közreműködő nyilatkozata, melyben az ügyfél élet- és szociális körülményeit igazolja. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „Hálózat a közösségért 2014-2015” pályázata 2015-ben is folytatódik. A tavalyi nyertes tender benyújtói ismét pályázhatnak több kategóriában is 2015. év folyamán.

Az adósságrendezést igénylő ügyfeleink esetében a tartozások a legtöbb esetben nem csak egy szolgáltatónál kerültek felhalmozásra, hanem kettő, de előfordult, hogy mind a három szolgáltatónál. Sajnálatos módon, együttműködés hiányában, 8 esetben kellett megszüntetni az ellátást, ez a tavalyi évhez képest csökkenő tendenciát mutat, majdnem 50%-kal.

Aktív korú nem foglalkoztatott személyek beilleszkedési programja: A beilleszkedést segítő program célja az aktív korú nem foglalkoztatott, rendszeres szociális segélyezett személy élethelyzetében javulás álljon be, elhelyezkedési esélyei növekedjenek, felkészítés az álláskeresésre, más társadalmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz jusson.

2014-ben 158 fő együttműködésre kötelezett, rendszeres szociális segélyezettet tartottunk nyilván. A tavalyi évhez (2014 - 148 fő) képest számuk minimális emelkedést mutatott. A segítő szakember az ügyfél bevonásával készíti el az egyéni élethelyzetéhez igazodó beilleszkedési programot. A kliens részt vesz a célok kitűzésében, a döntéshozatalban, a problémák megoldásában, és a beilleszkedést segítő programban leírtak végrehajtásában. Célunk az álláskeresés támogatása, foglalkoztathatóság javítása, más ellátásba való juttatás, szinten tartás, társadalmi integráció erősítése.

Rendszeres szociális segélyben részesülő ügyfeleink jelentős része egészségkárosodott személy. Részükre is aktívan kerestünk kifejezetten csökkent munkaképességű személyek számára biztosított munkalehetőségeket. Kiemelkedő eredményként könyvelhetjük el, hogy 2014 folyamán 9 egészségkárosodott ügyfelünknek tudtunk munkalehetőséget közvetíteni. Ebben segítséget nyújtottak nekünk a helyi alapítványok, egyesületek és civil szervezetek.

Az ügyfél gazdasági integrációjának elősegítésén túl hangsúlyt kap az egyén kapcsolat készségének javítása, a lelki-mentális tanácsadás, ügyintézésben való segítségnyújtás. Az aktív korú nem foglalkoztatott ügyfeleknek rendszeres jelentkezési kötelezettségük van. A tavalyi évben egy ellátottnak sem kellett megszüntetni a már folyamatban lévő ellátását együttműködés hiányában, azonban több alkalommal jeleztük az Önkormányzatnak, ha 1-1 új ügyfél nem kereste fel Szolgálatunkat kapcsolatfelvétel végett.

Önsegítő csoportfoglalkozásaink közkedveltek és aktuálisak ügyfeleink körében. A csoportfoglalkozások témakörét úgy alakítottuk, hogy feltárjuk klienseink előtt azokat a lehetőségeket, melyek alacsony jövedelmük mellett is megkönnyítik, egészségesebbé teszik életüket, ismertettük velük az anyagi és természetbeni juttatások különféle formáit, de különösen a csoportfoglalkozásokon önérvényesítő képességükre, fektettük a fő hangsúlyt.

Kommunikációs és motivációs tréningünkön a csoporttagok részére tájékoztatást nyújtottunk az állásinterjú alkalmával elvárt viselkedés mintákról, ezek alkalmazását, szituációs gyakorlatokban a résztvevők ki is próbálhatták. A gyakorlatok megbeszélésével, értékelésével egymást segíthették, a helyes viselkedés kialakításában. Az álláskeresés során fontosnak tartjuk a különböző önéletrajzi formák megismertetését, ezért csoporttematikánk másik fontos eleme az önéletrajz írás kritériumainak elsajátítása.

Átmeneti segély, kamatmentes kölcsön: Intézményünk továbbra is végzi az átmeneti segély és kamatmentes kölcsön előkészítési munkáit. A kérelmek száma az előző évekhez képest továbbra is növekedést mutatott. Önkormányzat segélyt eseti jelleggel, az alábbi formákban nyújt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére:

a) készpénzben,

b) természetben (közműtartozás esetén a közüzemi szolgáltatóhoz történő utalással, tartós ételkészítés formájában, tüzelőanyag formájában, gyógyszer támogatásként, az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként)

c) kamatmentes kölcsön formájában.

A kérelmek esetében megállapított jövedelem határ emelkedett az előző évekhez képest, így a lakosság szélesebb rétege élhetett az Önkormányzat által biztosított anyagi támogatás megigénylésének lehetőségével. A segély és kölcsön kérelmeket leginkább közüzemi számla elmaradások rendezésére nyújtják be, de egyre többen kérnek a megélhetéshez is segítséget.

2014-ben Intézményünkhöz előkészítésre benyújtott *átmeneti segély és kamatmentes kölcsön összesen: 1719 db.* Ez a tavalyi évhez képest, emelkedést mutat.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás igénylésének lehetősége 2014-ben megszűnt. Azonban a gyermekekkel kapcsolatos jelentősebb kiadások megkönnyítésére az átmeneti segély kérelem beadásával kaphattak ügyfeleink anyagi segítséget az Önkormányzattól.

Tarhoson 2014-ben a szolgálatunk éves kliensforgalma *148 fő* volt, mely az elmúlt évhez hasonló adatokat mutat (2013 – 145 fő). Az *új kliensek száma 32 fő* volt, mely kisebb *emelkedést* mutat. Régi ügyfeleink (28fő) száma viszont kismértékben csökkent.

A családsegítés keretében nyújtott szolgáltatásokat összesen *60 fő* vette igénybe a 2014-es év folyamán. A településen a családsegítés szolgáltatást 1 fő Békésről kijáró kolléga végzi.

2014-ben stagnált az 50-61 éves korosztályt képviselő kliensek száma (23 fő). Itt kell megjegyezni, hogy további jelentős részét ügyfeleinknek a 62 évnél idősebb generáció

képviseli (16 fő). A fiatal korcsoportot képviselők száma kismértékben emelkedett (21 fő). Kiskorú kliensünk az elmúlt évben sem volt. A hozzánk fordulók arányában továbbra is a nők száma magasabb (40 fő), a férfiak száma 20 volt.

Klienseink gazdasági aktivitását vizsgálva elmondható, hogy 2014-ben az aktív keresők száma stagnál, azonban ez jelentősen köszönhető Tarhos községben a közmunka programnak, ahol a község munkanélküli, aktívkorú lakosságának jelentős részét tudja az Önkormányzat foglalkoztatni. A községben folyó közmunka program sok embernek biztosított stabil és rendszeres jövedelmet, azonban még így is jelentős az inaktív személyek száma. Az inaktív ügyfeleink rendszeres ellátást kapnak munkanélküli járadék, az álláskeresési járadék, a rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, GYES, GYED, GYET formájában. Az álláskeresők számában jelentős változás nem mutatkozott, míg az inaktív klienseink száma kis mértékben emelkedett. Továbbra is magas a nyugdíjas korosztályt képviselők száma, mely sajnálatos módon bizonyíték arra, hogy a Tarhos egy elöregedő település. A tarhosi ügyfeleink közül 15 nyugdíjas volt. Azonban a leszázalékolt, de rehabilitációs ellátásra nem jogosult (a legtöbb embernek hiányzik az 1095 nap biztosítási jogviszony) lakosok száma is folyamatosan emelkedik. Az aktív keresők száma a tavalyihoz képest minimális csökkenést jelez (2014 – 5 fő, míg 2013 – 7 fő).

A családban gyermeket nevelő ügyfelek száma továbbra sem mutat jelentős változást az elmúlt évhez képest (2014 – 14 fő, míg 2013 - 15fő). Az egyedül élők aránya magas, de jellemzően az elvált, illetve a nyugdíjas korosztály képviseli ezt a területet. Az egyedül élők száma továbbra is a magas (2014 – 22 fő, míg 2013 – 21fő) a 2013-es évhez képest. A nyugdíjas réteg, valamint az 55 év feletti munkanélküliek száma teszi ki legjelentősebb hányadukat ezen ügyfeleinknek (2014 – 39 fő, míg 2013 - 42fő).

Tarhos községben a szolgálatunknál 148 esetben fordultak hozzánk a kliensek különféle problémákkal. 2014-ben az életviteli problémák (12-fő) és családi működészavar (14fő) számai nem emelkedtek. Családon belüli bántalmazás ebben az évben sem tapasztaltunk. A gyermekneveléssel kapcsolatos problémák aránya sem magas, mivel a kiskorú gyermekekkel kapcsolatos gondokkal a községben kifejezetten a gyermekjóléti szakterületen dolgozó család gondozó foglalkozik. Továbbra is magas azonban azoknak a klienseknek a száma, akik foglalkoztatással kapcsolatos problémákkal fordultak hozzánk segítségért. 2014-ben tovább folyt a munkanélküliekkel folytatott segítő munka.

2014. évben is az anyagi problémák képezték az egyik legsúlyosabb problémakört ügyfeleink életében. Ennek legkiemelkedőbb oka a munkanélküliség, mely most már kivétel nélkül minden korosztályt érint. Mindez a családoknál az életszínvonal további zuhanásához vezetett. A lakáshitelek törlesztése, tárgyalás és szerződésmódosítás a bankokkal, a közüzemi számlák rendezése egyre nehezebb feladat. Tarhoson is jelentős elmaradások vannak a szolgáltatók felé, de sajnos adósságkezelési szolgáltatás Tarhos községben továbbra sem áll az emberek rendelkezésére, bár az adott szolgáltatás által nyújtott támogatásra a községben legalább akkora szüksége lenne a lakosságnak, mint nagyobb városokban.

Gyakran fordultak hozzánk ügyfelek információkéréssel, de jelentősebb számuk (29 fő) már konkrétan az ügyintézésben történő segítségnyújtásra tartott igényt. A problémák jellemzően (111 esetben) halmozottan fordultak elő. Krízishelyzet 2014-ben sem merült fel. A lelki és mentális esetek száma (3 fő) továbbra sem emelkedett. A segítő beszélgetések során tapasztalható volt, hogy lelki gondjaik könnyebben orvosolhatók, mint ahogy az első pillanatban tűnt. Jelentősebb problémák 2014-ben nem merültek fel, így a Szolgálatunknál működő *pszichológus* segítségét nem, míg a *jogi esetkezelés* lehetőségét 1 tarhosi ügyfelünk vette igénybe.

A lakosság anyagi helyzete továbbra sem javul. A közüzemi szolgáltatások terén jellemzőek az elmaradások, a magas elszámoló számlák, valamint nem ritka sajnos a kikapcsolás sem. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület „*Hálózat a közösségért 2014-*

2015” pályázatát 2014-ben is kiírta, ahová 17 tarhosi ügyfelünk adta be pályázatát. Sikeres elbírálásban 14 személy/család részesült. Ebből szociálisan hátrányos helyzetű, de hátralékmentes kategóriában 5 családnak utalt át a Szeretetszolgálat 15.000,-Ft-ot a DÉMÁSZ-hoz, míg 9 család villanyhátralékának 50%-át a Máltai Szeretetszolgálat rendezte, míg 50%-át önerőként a fogyasztó fizette be.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A beszámoló átfogó értékelés céljából az 1997. évi XXXI. Tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése, a jelzőrendszer tagjai által kitöltött kérdőívek anyagának felhasználásával, valamint intézményünk tapasztalatai, statisztikai adatai alapján készült.

Személyi feltételek

- 4 fő főállású családgondozó
- 1 fő családgondozó asszisztens
- heti 15 órában pszichológus

A dolgozók szakképzettsége 100 %-os.

A technikai feltételek megfelelőek. Minden családgondozó külön számítógéppel rendelkezik, valamint biztosított a telefon, fax, fénymásoló, scannelés használat, és internet-hozzáférés. Az irodai helyiségek jól kihasználtak, minden családgondozó saját íróasztallal rendelkezik. A családlátogatásokat, környezettanulmányok készítését általában kerékpárral oldják meg. A város távoli pontjaira és a külterületre a Központ személygépkocsijának igénybe vételére van lehetőség.

Intézményünk 2014-es évben igyekezett a honlapján a hasznos információkat megjeleníteni, ami segíti a lakosság minél szélesebb körű elérését, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, tájékoztatás biztosítását. Mindössességében elmondható, hogy személyi és tárgyi feltételeiben a szolgálat a feladat teljes körű ellátására alkalmas.

Szakmai munka értékelése:

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája.

A gyermekek védelméről szóló törvény szerint gyermekjóléti szolgáltatás körébe tartozik többek között a gyermek fejlődését biztosító támogatásokkal kapcsolatos tájékoztatás, a családtervezési és az ezzel összefüggő kérdésekkel kapcsolatos tanácsadás, a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, családgondozás és utógondozás biztosítása.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő *speciális szolgáltatás*, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat, szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a szociális munka módszereivel. Négy területen működik.

1. a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése.
2. a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
3. a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése.
4. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. utógondozása.

1. A gyermek családban történő nevelésének elősegítése

- A **gyermeki jogokról és kötelességekről**, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését az iskola és az óvoda pedagógiai programjukban is megjelenően vállalta. A tanév elején tájékoztatták a szülőket a lehetséges támogatásokról, és figyelemmel kísérték a hozzájutás folyamatát.
- A pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés **tanácsadáshoz** való hozzájutást segítik a szolgálat munkatársai.
- A **szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása**, segítése, tanácsokkal való ellátása. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a Védőnői Szolgálattal, akik leghamarabb találkoznak a családdal a terhes anya és a csecsemő gondozása során. Szorosan kapcsolódnak az egészségüghöz, de az egészségmegőrzése kapcsán, a gyermekvédelem is döntő tevékenységükben. A várandós kismamák gondozása, egyben együttgondozást is jelenthet, de a családgondozó ilyen esetben mindig konzultál az illetékes védőnővel. Jellemző problémátípusok a gyermeknevelési kompetencia hiányosságai, a felelős családtervezési modell hiánya, lakhatási, megélhetési problémák, olykor az örökbeadási szándék erősítése.
- A **hivatalos ügyek intézésének** segítése / hivatalos kérelmek benyújtásának segítése /
- A szolgálatunk **prevenciós célú feladatokat** is ellát a gyermekek veszélyeztetettségének kialakulásának megelőzése érdekében - szabadidős programok szervezése által.

A szolgálat szabadidős és prevenciós tevékenysége:

A prevenciós tevékenységeinket többféle céllal is szükségesnek tartjuk működtetni. Elsőként közvetlen segítséget kívánunk adni a különféle problémával küzdő gyermekeknek, gyermekes családoknak, valamint szeretnénk tartalmas szabadidős tevékenységekbe bevonni a gyermekeket, családokat. Emellett pedig igyekszünk elő segíteni a szocializációjukat, konfliktusmegoldó képességük fejlődését, társadalmi beilleszkedésüket és nem utolsósorban a családgondozói munka sikerességéhez is hozzájárul a család működésének jobb megismerésével.

A programjaink célja:

- a gyermekek szabadidejének értelmes, életkornak megfelelő kitöltése
  - „csellengés” megszüntetése
  - az elsődleges emberi kapcsolatok hiányának pótlása
  - az értékválság kialakulásának megelőzése
- A húsvét közeledtével megrendezésre került a **Húsvétra készülődés** címmel a kézműves foglalkozások sorozat, melyet a klienskörünkbe tartozó gyermekek részére szerveztünk. 4 héten keresztül minden csütörtökön délután 14-16 óráig kézműves programok várták **20** gyermeket, ahol felkészülhettek az ünnepvárásra, és kisebb ajándékokat készíthettek, melyeket haza is vihetek a gyermekek. Tapasztalatok alapján a hiánypótló - értékközvetítő szolgáltatások a hasznos szabadidő eltöltés mellett erősítik a hagyományörző nemzet tudatot.
  - Az intézményünkben ismét megrendezésre került a **„Fuss a nyárba”** szünidőköszöntő futóverseny immáron **X. alkalommal**. A program célja elsősorban, hogy felhívjuk a gyermekek és a felnőttek figyelmét a rendszeres sportolásra, az egészséges életmód fontosságára. Másodsorban az intézmény, illetve szolgáltatásai közelebb kerülhessenek az ellátási terület lakosaihoz, a potenciális igénybevevőkhöz, a közösségi szociális munka révén. Összesen **120 regisztrált futó** vett részt a nap folyamán különböző kategóriákban. Programunkat támogatták a jelzőrendszer tagjai, a díjakat a városi vállalkozók, egyesületek és a polgármesteri hivatal ajánlották fel.

- Intézményünk **2014. június 23-tól - 2014. augusztus 1-ig nyári napközis tábor** szervezését és működtetését látta el. A táboroztatás helyszíne a Békés-Dánfok Üdülőközpont volt. Ezen időszak alatt (6 hét) összesen **napi 54 fő** rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek felügyeletét biztosítottuk. Összesen **52 fiú** és **38 lány** vett részt a táborban. A város minden iskolájából jelentkeztek gyermekek, és a klienskörbe tartozó gyermekeinket is bevontuk. A gyermekek napi háromszori étkezésben részesültek. Az utazás diákbréttel történt. A táboroztatásban részt vevő dolgozók a szolgálatunk dolgozói közül kerültek ki. A tábor megvalósítása minden héten 4 fő családgondozó és 2 fő nyári diákmunkás feladata volt, de munkájukat heti szinten 2-3 fő önkéntes, valamint technikai személyzet is segítette.

A heti programtervezetet úgy állítottuk össze, hogy abban az irányított csapatmunkára, az egyéni és a közösségi élményszerzésre, az egyéni erősségek kidomborítására és a pihenésre, a kötetlen barátkozásra, játékokra egyaránt legyen lehetőség.

Az alábbi tematikus hetek valósultak meg:

1. hét Vasutas hét
  2. hét Gombold újra hét
  3. hét Ifjú honfoglalók hét
  4. hét Túlélő hét
  5. hét Bábos hét
  6. hét Zöld föld felett, kék ég alatt hét.
- Rendszeresen részt vettünk a **KEF munkájában**, ahol ösztönözzük a drogfogyasztást megelőző rendezvények megszervezését, lebonyolítását. A KEF szervezésében tartott jelzőrendszeri – multidiszciplináris team munkában rendszeresen 3 kollégánk vesz részt.
  - Szolgálatunknál továbbra is működik a gyerekek részére segítségként működő **korrepetálás**. A hátrányos helyzetű, tanulási zavarokkal, erre épült magatartászavarokkal küszködő gyermek leszakadását csak fokozza, ha az iskolában sorozatos kudarcok érik, ezek leküzdéséhez, feldolgozásához nem, vagy csak igen csekély mértékben kap segítséget. A klienskörünkbe tartozó sikertelen teljesítményt nyújtó tanulókkal felvéve a kapcsolatot, napi rendszerességgel, a készségtárgyakon kívül minden tárgyból vállaltuk a tanulók felkészítését. A nyári időszakban önkéntesek és a Munkaügyi Központ alkalmazásában álló diákmunkások segítették a gyermekek felkészülését. Mindezekon felül az elmúlt évben a város lakói közül önkéntes fiatal felnőttek is segítettek, akik indítást éreztek a fiatalok felkészítésére. **2014-ben** összesen **49** gyermek **297 alkalommal** vett részt folyamatosan a foglalkozásokon, és **90 %-uk a visszajelzések alapján eredményesen** teljesített a pótvizsgákon. Fontosnak tartjuk, hogy a klienskörünkbe tartozó gyerekek eredményeket, sikereket tudjanak elérni.
  - A Békés Város Önkormányzata az elmúlt évben is vállalta a Szolgálat lebonyolításának segítségével, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 0-18 éves gyermekek **nyári étkeztetéséről** gondoskodik. 2014. június 23-tól augusztus 22-ig, tehát **44 napon keresztül naponta 400 gyermek** részesülhetett meleg étkeztetésben. A családok visszajelzése alapján elmondhatjuk, hogy nagy segítséget jelentett az étkeztetés. Sok család megköszönte a lehetőséget. Dinamikus nő az igény az e fajta természetbeni támogatásokra, hiszen a rászoruló száma évről évre nő, a nyári étkeztetés lehetőségéről széles körben tájékoztatva lett a potenciális célcsoport. Elmondható a jelzőrendszeri együttműködés által újabb és újabb eddig rejtőzködőnek mondható rászoruló gyermek is hozzájutott a meleg ebédhez. Elenyésző számban mutatkozott arra eset, hogy a rászoruló családok nem éltek az ebéd elviteli lehetőségével. A nyári táboroztatás mellett zajló tevékenység 4 szociális szakember napi koordinációját igényelte.
  - A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ immáron harmadik alkalommal rendezte meg a nyári gyereketkeztetéssel egybekötött **Játszóteri foglalkozást** az Erzsébet Ligetben

2014. augusztus 4-től – 2014. augusztus 22-ig, hétköznap 10- 14 óra között. Minden alkalommal színes és változatos készségfejlesztő programokat igyekeztünk megvalósítani, hogy minden korosztály megtalálja a számára megfelelő foglalkozást. A programok között szerepelt sport,- és kézműves foglalkozások, arcfestés és gyermekfelügyelet.

- Hagyományként ebben az évben is megvalósítottuk a „**Házhoz megy a Mikulás**” programunkat, **50 kisgyermek** kapott csomagot, melyek tartalma adományokból tevődött össze. A **Mikulásnapi délutáni ünnepség**ünkön **20 kisiskolás** vett részt a Derűs Házban. Ahol a gyerekek megmutathatták kézműves ügyességüket, valamint játékos vetélkedőn vehettek részt amelyek a téli ünnepekhez kapcsolódtak. Ezután megvendégtük a résztvevőket, tortával, péksüteménnyel és teával. A város vállalkozói, hasonlóan, mint az előző években, hozzájárultak a hátrányos helyzetű gyermekek ünnepléséhez.
- A karácsony közeledtével **adventi programot** szerveztünk a klienskörünkbe tartozó gyerekeknek. 4 héten át, minden csütörtökön 14 -16 óráig tartalmas kézműves program várta a gyerekeket. Karácsonyfadíszeket, asztali díszeket készítettek, valamint mézes kalácsot díszítettek. Az elkészített munkákat hazavihették a résztvevők.
- Önkormányzat által szervezett **Városi karácsonyi ünnepség** előkészítésében és lebonyolításában a szolgálatunk szerepet vállalt az elmúlt esztendőben is. Összesen **172 háztartásba** került tartós élelmiszersomag. Az egyének és családok kiválasztása, valamennyi jelzőrendszer tagjainak véleménye és javaslata alapján történt.
- 2013-ban intézményünk akkreditáció folyamán jogosulttá vált **Iskolai Közösségi Szolgálat** biztosítására. Ennek keretében **12 fiatal** jelentkezett önkéntes munkára szolgálatunknál, melynek során átlagosan, személyenként 5 napot töltöttek idős ellátásban, gyermekjóléti szolgálatnál. A program keretében a diákok megismerhetik készségeiket, kompetenciahatáraikat, a közösségben rejlő erőket.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Az 1997. évi XXXI. Törvény 39.§ (3) bekezdése feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgálatoknak az **észlelő és jelző rendszer** működtetését. Ugyanezen törvény 17.§ (1),(2) és (3) bekezdése felsorolja azon szakembereket és azok feladatait, aki kapcsolódnak a gyermekvédelmi munkához. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

A 2014-es évben azt tapasztaltuk, hogy jellemzően „sokproblémás” családok kerülnek a látókörünkbe, egyre komplexebb és mélységében nehezebben felszínre hozható nehézséggel küzdenek a családok. Nagyon sokan élnek a gyermek fejlődését nehezítő körülmények között, nélkülözésekkel küszködve. Egyre gyakoribbak a gyermekek erőszakos magatartása, és egyre alacsonyabb életkorban jelentkeznek. A konfliktusba került emberek közti kommunikáció általában eredménytelen, az előítélet, a gyanakvás, a félelem a harag irányítja őket, ami megakadályozza, hogy tisztán lássák a helyzetet, illetve felismerjék saját érdeküket. Ebben a felek közötti kommunikáció javításában, konfliktusfeloldásban, kompromisszumra jutásban nyújt segítséget a speciális végzettséggel is rendelkező család gondozó.

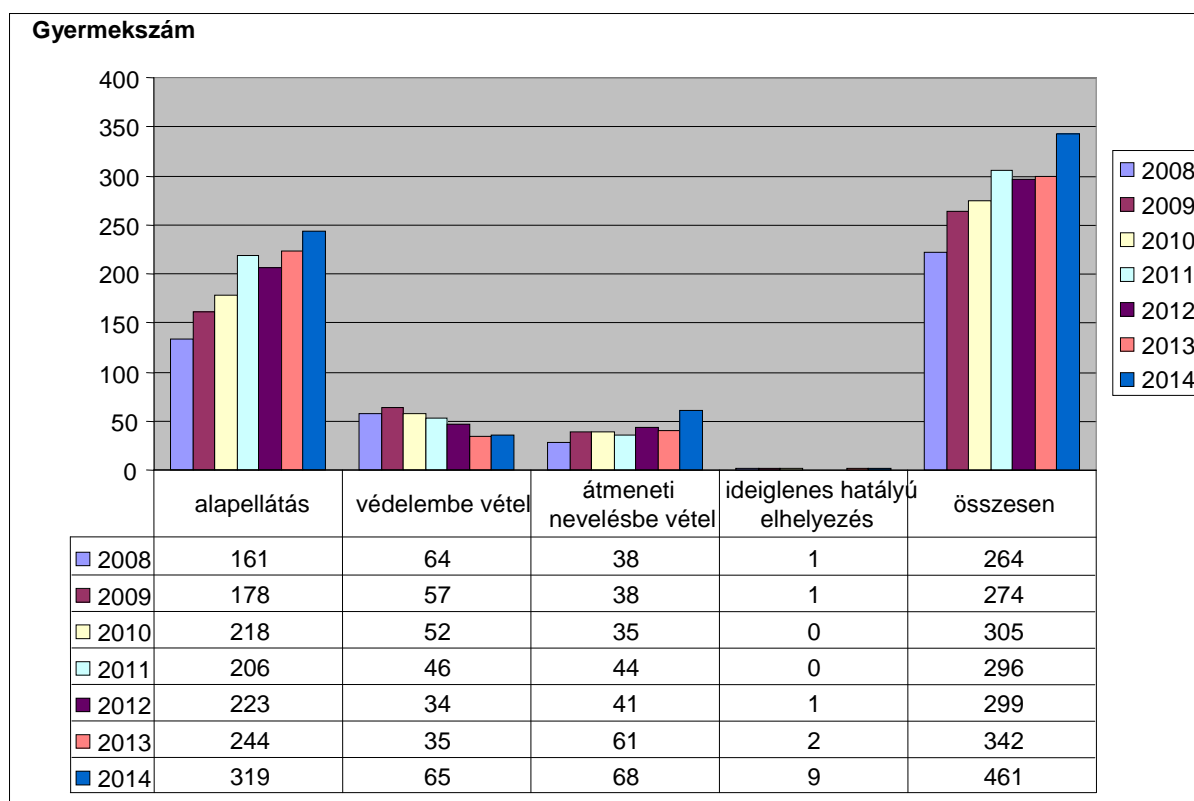
A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a Szolgálat által működtetett észlelő- és jelzőrendszer, valamint segítségül szolgál még, a nem állami szervek bevonása is. A gyermekjóléti szolgálatnak sikerült megfelelő kapcsolatokat kialakítani a jelzőrendszer tagjaival, azaz az önkormányzattal, nevelési és oktatási intézményeivel, egészségügyi és szociális ellátórendszerekkel, pártfogó felügyelői szolgálattal, helyi rendőrség, gyámhivatallal. A tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. Az együttműködés keretében a nevelési-oktatási intézmények felkeresése, személyes találkozás a tanárokkal, gyermekvédelmi felelőssel, esetmegbeszélések történnek. A

Békés Megyei Kormányhivatal Békési Járás Járási Gyámhivatala dolgozóival szinte napi kapcsolatban vagyunk, hogy közös eseteinket a lehetőségeinkhez képest a megfelelő módon tudjuk kezelni. Dilemmáink esetén a dolgozók véleményét és tanácsait kikérve a legtöbb esetben segítséget és támogatást kapunk a munkánkhoz. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját, hisz az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni. 2014-ben a jelzőrendszeri jelzések száma összesen **672** esetben történt. A jelzőrendszerrel való kapcsolattartás formái: közös családlátogatás, írásos bejelentések, telefonos kapcsolattartás. A jelzőrendszerrel való kapcsolataink **kölcsönösek, erősek és eredményesnek mondhatóak**. 2014-ben **4 alkalommal** került sor a „**Találkozások**” című jelzőrendszeri találkozóra, amelyen egy-egy alkalommal az azonos területen dolgozó szakemberek vettek részt. Sor került az aktualitások megbeszélésére és az egyéni problémákkal kapcsolatos konzultációra is a szakemberek és a családgondozók között.

3. A kialakult veszélyeztetettség kezelése, veszélyeztetettség megszüntetése

Ahhoz, hogy a veszélyeztetettség kezelését megkezdzenék, szükséges az okok feltárása. Az intézményünk látókörébe lévő összes gyermeket hátrányos helyzetűnek, a védelembe vettek veszélyeztetetteknek soroltuk be.

Létszám adatok

1. ábra A Gyermekjóléti Szolgálat látókörébe kerülő gyermekek létszámadata 2008- 2014. év között

Szolgálatunk klienskörébe Békésen és Tarhoson 2014-ben **461** gyermek tartozott. Ebből **319 alapellátás**ban. Az alapellátásban gondozott gyermekek száma nőtt, ami betudható az ismételt törvényi változásoknak. Hiszen az addigi 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzások a 16 évet betöltött gyermekeknél a nevelési támogatás megszüntetésre kerül, a védelembe vétel megszünteti a Gyámhivatal, és alapellátás keretei közt is elegendő a gondozás.

2014. évben a nevelési támogatás felfüggesztése illetve megszüntetése Gyermekjóléti

Szolgálatunk látókörében lévő gyermekek közül 4 általános iskolást és 61 szakiskolában illetve középiskolában tankötelezettséggel terhelt tanulót érintett. **A védelembe vett** gyermekek száma **65**. Szinte duplájára nőtt az előző évihez képest és egyre sokrétűbb az okok halmaza. Természetesen az egyre komplexebb problémahalmazzal jelentkező családok tekintetében a még hatékonyabb családgondozói munkára van szükség, amihez fontos a család, valamint a jelzőrendszer családgondozóval való együttműködése. A szülők következtelen nevelési módszerei, megengedő szülői hozzáállás generálta gyermeki tünetek kezelése komoly szakmai kihívás elé állítja a kollégákat. Fentiek alapján szükségszerűvé válik a hatósági eljárás során előírt magatartás szabályokkal fékezni a deviáns viselkedések elterjedését. A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek összessége, és az ellátott gyermekek száma az előző évhez képest növekedést mutat. Egyre több olyan kliens is felkeresi a szolgálatot tanácsért, hivatalos ügyekben való segítségnyújtásért, illetve konfliktuskezelésekkel kapcsolatban, akikkel korábban a családgondozók nem is álltak kapcsolatban. Ezeket az ügyfeleket általában egyszeri esetként kezeljük. Ennek száma a 2014-es évben 200 fő volt. A 2013-as évhez viszonyítva itt is emelkedés tapasztalható, az akkori 184 főhöz képest. Egyre gyakoribbak a szenvedélybetegségekre utaló tünetek, illetve az ezzel kapcsolatos szabálysértési eljárások miatti intézkedések, valamint az iskolai hiányzások miatt a szülők felkeresése tájékoztatása, javaslattétel a gyermek elkallódásának megakadályozására.

Ideiglenes elhelyezésre 9 gyermek esetében került sor. Ezután átmeneti nevelésre akkor kerül sor, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani. A tavalyi évben történő családból való kiemelés okai között a csavargás, az iskolakerülés és életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis szerepel

Az **nevelésbe vett** gyermekek száma a 2013. évhez képest stagnál. Bár az előző évben igen nagy volt a növekedés, így a 2014-es évben kevesebb intézkedésről kellett határozni. Feltehetően a legsúlyosabb esetek túlnyomóan az előző évben csúcsosodtak ki, ahol persze már évek óta halmozott volt a probléma és ezáltal elkerülhetetlen volt a nevelésbe vétel. Nincs az a támogató természetes bázis a családok mögött, mely a prevenció szakemberek által biztosított szolgáltatások mellett képessé teszi őket a gyermekeik gondozására. **68 gyermek** részesül átmeneti nevelésben Jelenleg a nevelésbe vett gyerekek családjaikat (31) alapellátás keretében segítjük a lakás és életkörülményeik megváltoztatásában, hogy gyermekeiket önállóan tudják nevelni, gondozni. Fontosnak tartjuk, hogy a személyes segítő kapcsolat során a családok maguk érezzék a változás szükségességét, az együttműködés az ők érdekeit szolgálja. Bizalmon alapuló segítő kapcsolatot igyekszünk kialakítani és remélhetőleg a gondozási folyamat során problémamegoldó képességük erősödik, alkalmassá válnak problémáik kezelésében. Az év folyamán decemberben 2 gyermeket sikerült családjába visszahelyezni, esetükben „csupán” ideiglenes nevelésbevétel történt, a szülők erősen motiváltak voltak a változás generálásra. Nevelésbe vett gyermeket nem tudtunk a saját családjába visszahelyezni, a gyermek - szülő kapcsolattartásának fenntartására motiváljuk a szülőket, megakadályozva ezzel az érzelmi elszakadást. Ezek a szülők életkörülményeiken változtatni nem tudnak, nehezen motiválhatóak. A gyermekek családba történő visszagondozása elenyésző. Azokat a feltételeket nem tudják megteremteni, még segítséggel se, amelyek eredményeként gyermekét, vagy gyermekeit családjába visszahelyezhetik. Még a gyermek látogatása is olyan nehézséget jelent sokuk számára, amelyet anyagi lehetőségeik, illetve hozzáállásuk nem tesz lehetővé. Azokkal a szülőkkel, akik megfelelően motiválhatók, folyamatosan kapcsolatot tartanak és a gondozási-nevelési terv szerint folyamatosan egyeztetik a visszakerülés feltételeit, és segítséget nyújtanak a feltételek teljesítésében. Különösen ott eredménytelen a visszagondozás- és ez többségében a súlyos elhanyagolásban érintett gyermekek esetében igaz-, ahol a szülői ház körülményeihez képest lényegesen jobb körülmények közé kerül a gyermek, és bekerülést követően jól érzi

magát. Több esetben rendkívül nehéz tartani a kapcsolatot a szülőkkel, mivel folyamatosan változtatják lakhelyüket, és ezt nem jelzik a családgondozónak.

A családból való kiemelés okai között az életvezetési problémák vagy más szociális és családi krízis szerepel. A családban a veszélyeztető okok megszüntetése érdekében tehát a végzett gondozási tevékenység, elengedhetetlen.

4. A családba való visszahelyezés elősegítése

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe (jelenleg nevelésbe) veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani.

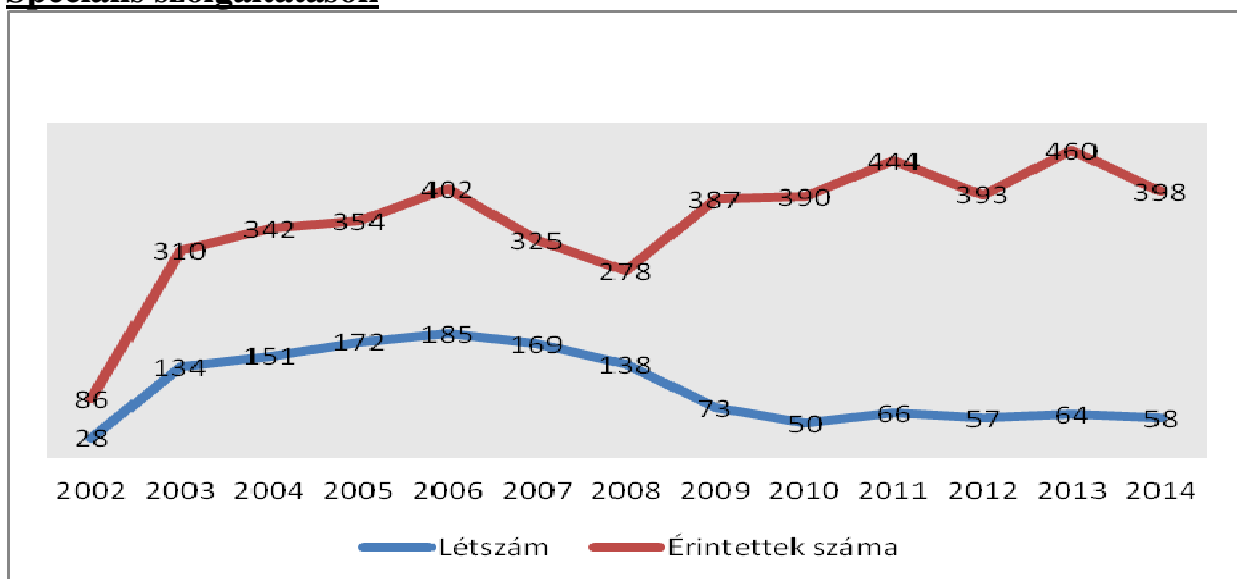
A Gyermekjóléti Szolgálat kötelezettsége a Gyámhatóság felkérésére részt venni az átmeneti nevelt gyermekek családi körülményeinek felülvizsgálataiban, az ilyen gyermekek családjának alapellátás keretében történő gondozásában.

2014-ben **68** átmeneti nevelt gyermek **31 családjával** tartották a kapcsolatot a családgondozók. A gyerekek elhelyezése nevelőszülőknél, lakásotthonokban vagy gyermekotthonokban történik. Családgondozók segítő munkájának elsődleges célja, hogy a szülő, gyermeknevelési körülménye javuljon, képes legyen az alapvető gondozási-nevelési feladatok ellátására. Hangsúlyozzuk a családi kapcsolatok ápolását, hogy ezáltal a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A tapasztalatunk az, hogy a családok anyagi és egyéb életkörülményei a gyerekek kiemelése után nem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek haza kerülhessenek. A tapasztalatok alapján, melyet a szakirodalom is alátámaszt, minél hosszabb idő telik el a családból való kiemeléstartól, annál nehezebb a visszaút.

Bízunk benne, hogy az átmeneti nevelésbe vételi esetek visszatartó erőként hatnak az itthon maradt, fokozottan veszélyeztetett gyerekek és szüleik számára

Speciális szolgáltatások

2. ábra Pszichológiai Tanácsadásban részt vettek tendenciózus változása 2002 és 2014 között

A gyermekjóléti szolgálatnál 2002-es évtől működik a **pszichológiai tanácsadás** szolgáltatás. 2014-ban a tanácsadásban részt vettek száma **68 fő**. Összesen: **398 alkalommal** vették igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltatásról egyre többen tudnak. Így egyre többen igényelnek pszichológusi segítséget, ami azzal magyarázható, hogy a nem megfelelő környezeti és a szociális helyzet egyre több pszichés megbetegedést generál, valamint a családon belüli izolálódás az adekvát

problémamegoldásra professzionális szakember által nyújtott külső segítségnyújtást igényelnek.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ kliensei, Gyermekjóléti Szolgálat Kliensei, az Átmeneti Szállók lakói, óvodás gyerekek, általános- és középiskolás tanulók, a város lakói.

Problémák: viselkedési zavarok, tanulási problémák, krízishelyzet, kezdődő neurózisok életvezetési problémák személyiségzavarok.

A segítség módjai: konzultáció, pszichológiai tanácsadás krízis tanácsadás, személyiségteszt kitöltése, igény szerint csoportos foglalkozások

A Gyermekjóléti Szolgálat nem rendelkezik formálisan **kapcsolattartási ügyelettel**, azonban a jelentkező igényekre azonnal és rugalmasan reagál. Azon szülők, akik Bíróság általi illetve Gyámhatóság által kiállított gyermekelhelyezési dokumentummal rendelkeznek, a kapcsolattartás meg nem egyezése után végső eshetőségben kérhetik a kapcsolattartás szabályozását Intézményünkbe, mint helyhez kötött felügyelt kapcsolattartás. A kapcsolattartás a családkonzultációhoz hasonlóan leginkább szervezetünk nyitvatartási idején túl esedékes. (este, péntek délután). A gyermekvédelmi szakemberek rugalmasan lehetőséget adnak a szülő-gyermek biztonságos, nyugodt körülmények közötti találkozásra. 2014. évben ez összesen **11 gyermeket érintett, 59 alkalommal**.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ további szolgáltatásai közül főleg a Támogató Szolgálat tevékenysége terjed ki a gyermekekre. A tavalyi évben 6 fogyatékos gyermeket juttatunk el fejlesztésre a Napraforgó Gyógypedagógiai Központba, 4 gyermeket a békéscsabai Esély Pedagógiai Központba, valamint 2 gyermeket a helybeli Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyógypedagógiai részlegére szállítottak. Ezen kívül a hozzánk forduló fogyatékos gyermeket nevelő szülőket segítjük orvosi vizsgálatokra eljuttatni / Szeged, Budapest/.

A Gyermekjóléti Szolgálat legnagyobb kihívásai a mélyülő szegénység okozta hátrányok, a gyermekek iskolai tankötelezettség irányába való motiválás - ami sokszor egyoldalú, szülői együttműködés híján-, valamint a 16. életévet betöltött fiatalokkal való szociális munka, akik már nem tankötelezettek, és valamilyen oknál fogva az iskolai kudarcok által nem látják jövőperspektívájukban a tanulás eredményét. A 16. életévet betöltött és már az oktatási rendszerben jogviszonnal nem rendelkező gyermekek a Munkaügyi Kirendeltségnél munkanélküliként nem regisztrálhatnak, semminemű ellátásban nem részesülnek, igényeik azonban egyre magasabbak.

Szociális étkeztetés:

Személyi feltételek:

- 1 fő konyhai kisegítő
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő gépkocsivezető

A szociális étkeztetést azon lakosok számára biztosítjuk, akik életkoruk, szociális helyzetük, egészségi állapotuk miatt ezen szolgáltatásra rászorulnak minősülnek. A szociális étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosításáról gondoskodik intézményünk.

Az étkeztetés igénybevétele történhet elvitellel, helyben fogyasztva, valamint kiszállítással is.

Szociális étkeztetést a központi épületben illetve a négy Idősek Klubjában biztosítja a Szolgálat. Az ételt Békésen a Békés Város Polgármesteri Hivatalának Konyhája készíti az intézmény számára. Az étel mennyiségét és minőségét folyamatosan figyelemmel kísérjük az időnként felmerülő problémákat, észrevételeket, továbbítjuk a főzőhely felé. Az elmúlt

hónapokban a mennyiségi javulás érezhető volt a területen, az ellátottak elégedettebbek. Tarhos településen az ételt 2014. 03. 01-től a Bélmegyeri Konyha készíti el.

A klubokban a klubos gondozónők, a központban a takarítónő látja el az ételadagolás feladatát rész munkaidőben.

Az ételszállítással kapcsolatos adminisztrációt a gépkocsivezető készíti el.

Intézményünk érzékeli, hogy a feladatot a városban más szolgáltató is ellátja, az ellátottak körében nagy a fluktuáció. Szíves váltogatják az igénybevételt a különböző szolgáltatók között, melynek oka az ízlésvilág, a menüválaszték, kényelmi szempontok.

Ellátottak számának alakulása:

Békés

A tárgyév végén étkezést igénylők száma (elvitellel, helyben, kiszállítással): 262 fő

Évközben ellátásba vettek száma: 129 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 124 fő

Tarhos

A tárgyév végén étkezést igénylők száma 44 fő, ebből

Évközben ellátásba vettek száma: 14 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 25 fő

Éves adagszám:

Békés: 56590 adag, 2013 évben 59660 adag

Tarhos: 10965 adag, 2013 évben 11117 adag

Házi segítségnyújtás:

Személyi feltételek:

- 9 fő házigondozónő
- 8 fő önkéntes – tiszteletdíjas gondozónő

A házi segítségnyújtást azon idős, beteg, fogyatékos személyek vehetik igénybe, akik önmagukat nem, vagy csak részben képesek ellátni, a mindennapi élet feladataiban mások segítségére szorulnak. A házi segítségnyújtásra az igénylő akkor jogosult, ha a házi orvos az erre szóló igazolást kiállítja. A házi segítségnyújtásban megszűnt a kötelező előgondozás 2013. április elsejétől, azonban az ellátás megkezdése előtt a valós szükségletek felmérése továbbiakban is elengedhetetlen. Ennek érdekében a vezető gondozónő az ellátás megkezdése előtt látogatást tesz az ellátott otthonába.

A gondozást Békésen 7 fő szociális gondozó-ápoló szakképzettséggel rendelkező házigondozó végzi. Tarhoson az ellátást 2 fő házigondozó biztosítja. Tarhoson a gondozotti létszám csökkenése figyelhető meg, mivel a gondozási területen megjelenő Szolgáltatók ingyenesen biztosítják szolgáltatásaikat az ellátottak számára.

Érzékelhetően nő azon ellátottak száma, akik napi 2-4 óra gondozást igényelnek. A tendencia a bentlakásos intézmények igénybevételének kitolódásával magyarázható. Az idős vagy beteg személy ellátása során a családok számítanak Szolgálatunk segítségére. Az egészségügyi alapellátással és Otthonápolási Szolgálattal is folyamatos munkakapcsolatban vagyunk az ellátottak érdekében. Szükség esetén, hétfőig és ünnepnapon is biztosítjuk a szolgáltatást.

Törekvésünk továbbiakban is a minőségi munkavégzésre irányul, melyhez folyamatos rugalmasságra és időnkénti megújulásra is szükség van. A jelentkező igények kielégítésére gyakran az integrált intézményrendszer adta lehetőségek kihasználására is szükség van.

A gondozónők kerékpárral érik el klienseiket, ami napi több kilométeres táv megtételét jelenti, így nagy örömeinkre szolgált az előregedett szolgálati kerékpárok részleges cseréje. A déli

időszak leterheltsége, valamint a külterületen is jelentkező igények miatt megfontolandó lenne egy a házi segítségnyújtást, illetve étkeztetést kiszolgáló gépjármű üzemeltetése.

Az ellátottak számának alakulása:

Békés

A tárgyév végén ellátásban lévők száma 100 fő

Évközben ellátásba vettek száma: ***40 fő***

Évközben ellátásból kikerültek: ***36 fő***

Tarhos

A tárgyév végén ellátásban lévők száma:8 fő

Év közben ellátásba vettek száma: ***4 fő***

Évközben ellátásból kikerültek: ***7 fő***

Éves óraszám

Békés : 14571 *óra*, 2013-ban: 15746 óra

Tarhos: 1449,3 *óra*, 2013-ban 1785 óra

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Intézményünk Mezőberény, gesztortelepülés működtetésével látja el a feladatot. 2014-ben ***8 darab*** készülék volt az ellátottakhoz kihelyezve, azonban az igények további készülékek elhelyezését tennék lehetővé.

Támogató Szolgáltatás:

- 1 fő szolgálatvezető
- 2 fő személyi segítő
- 1 fő gépkocsivezető

A 2014-es évben jelentősen változott a Támogató Szolgálat tárgyi feltétele, hiszen új 9 személyes gépjárművet vásárolt Intézményünk. A személyi feltételek tekintetében változtatásra nem volt szükség. A személyi segítők számára továbbra is egy- egy kerékpár biztosított, szállító szolgáltatásunkat pedig 3 személygépjárművel látjuk el. A munkaidő egészében egy új Ford Transit Custom áll a Szolgálat rendelkezésére, valamint két Renault Kangoo is besegít a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ feladatainak teljesítésébe. Az év első két harmadában csoportos szállításainkat a régi Ford Transittal láttuk el, melyet rossz műszaki állapota miatt, próbáltunk kímélni. Cseréjére a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás 2013. évi pénzmaradványából kerülhetett sor. Az új 9 személyes gépjárművet az ellátottak és az intézmény dolgozói is nagy örömmel fogadták. 2014 októberében szállítási tevékenységünket már az akadálymentesített, Ford Custommal kezdhettük el. Ez nagyban segítette a Támogató Szolgálat szakembereinek munkáját és biztosította a kényelmes és biztonságos utazást, a szolgálatot igénybe vevők számára. Az ellátási területünk továbbra is Békés város közigazgatási területe.

Célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Alapvető feladata:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),

- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során megkülönböztetünk szociálisan rászoruló és nem rászoruló ellátottakat. Szociálisan rászorultnak minősül az a súlyosan fogyatékos személy, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesül.

A 2014-es évben Támogató Szolgálat térítési díja a következőképp alakult:

- a. Szociálisan rászorulóknak esetében:**
- aa) személyi segítség: 150 Ft/óra
  - ab) szállítószolgálat 100 Ft/km
- b. Szociálisan nem rászorulóknak esetében:**
- ba) személyi segítség 170 Ft/óra
  - bb) szállítószolgálat 110 Ft/km

Kötelezően ellátandó feladataink:

- Személyi szállítás
- Személyi segítség
- Információnyújtás, tanácsadás

Szociálisan rászorult ellátottak szállításának és személyi segítségének feladatmutatói 2014-ben

(3 gépjármű, 2 személyi segítő munkája)

Hónap	Szociálisan rászorult ellátottal megtett km	Szociálisan rászorult ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)	Halmazottan fogyatékos/autista ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)
Január	2466,63	7759,998	1580
Február	2058,04	8629,998	1470
Március	2361,17	8409,996	1760
Április	1723,29	9349,998	0
Május	2052,11	9740	0
Június	1549,43	9039,996	0
Július	1167,57	7680	0
Augusztus	1479,49	7089,996	0
Szeptember	2100,23	8030	1330

Október	2255,82	6819,96	1170
November	1983,14	7270	1330
December	1475,86	5139,996	970
Összesen	22672,78	94959,94	9610
Feladategység	4534,556	1582,666	240,25

JFE-468 forgalmi rendszámú gépjármű 2014. januártól októberig 20.457 km-t, az MVV-188 forgalmi rendszámú gépjármű 2014 októberétől 7.742 km-t, a LAL-038 forgalmi rendszámú gépjármű 32.947 km-t és a KKV- 478 forgalmi rendszámú gépjármű 26.027 km-t tett meg. A 2014-es év szeptemberében az MVV- 188-as rendszámú gépjármű forgalmi vizsgájára, majd novemberben a KKV- 478-as rendszámú gépjármű forgalmi vizsgájára is sor került. A LAL-038 rendszámú gépjármű műszaki vizsgája a 2015. év decemberében esedékes.

A 2014-es év végére a szociálisan rászorult ellátottaink száma **44**. Korszerinti megoszlásuk a következő:

	Férfi	Nő	Összesen
0-5 éves	2	1	3
6-13 éves	4	1	5
14-17 éves	1	0	1
18-39 éves	4	3	7
40-59 éves	2	5	7
60-64 éves	2	0	2
65-69 éves	0	0	0
70-74 éves	0	5	5
75-79 éves	1	2	3
80-89 éves	2	9	11
Összesen:	18	26	44

Fogyatékosági típus szerinti megoszlás:

Látás fogyatékos	12
Mozgás fogyatékos	16
Értelmi fogyatékos	5
Hallás fogyatékos	0
Halmazott fogyatékos	3
Autista	3
Egyéb (magas összegű családpótlékra jogosult)	5
Összesen	44 fő

Közösségi Ellátás:

Személyi feltételek:

- 1 fő koordinátor
- 2 fő közösségi gondozó

Szakképzettségünk 100%-os. A munkatársak létszáma és képzettsége megfelel a többször módosított 1/2000 SZCSM rendeletben foglaltaknak.

A Térségi Közösségi Pszichiátriai Ellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

A gondozás igény és szükség szerint változóan, de elsősorban a kliens lakókörnyezetében, illetve az ellátás irodájában történik, melyre az adott települések Idős Klubjában, Családsegítő Szolgálatánál fenntartott helyiségekben nyílik lehetőség.

A gondozást a közösségi gondozónők az adott településen személygépjárművel oldják meg.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2005. óta foglalkozik pszichiátriai betegek közösségi ellátásával Békés városban. A Békési Kistérségben 2007. február 1. óta további 6 településen (Mezőberény, Kamut, Murony, Tarhos, Bélmegyer, Köröstarcsa), illetve 2012. január 1-től már Dobozon és Csárdaszálláson is ellátjuk a betegeket, ezáltal az egész Békési Járást lefedve, azon is túl nyújtjuk a szolgáltatást.

A pszichiátriai betegek számának növekedése hazánkban egyre nagyobb társadalmi gondot okoz, a társadalomnak biztosítania kell az intenzív, reintegráló közösségi ellátás feltételeit.

A pszichiátriai betegek intézményi ellátása már nem elegendő, ugyanis a szociális környezetből kiemelt kliensek nem szembesülnek a stressz keletkezésének helyszínén adódó körülményekkel, a család, illetve hozzátartozók hozzáállásának módjával, így a lakókörnyezetbe visszakerülve folytatják a kezelést megelőző életmódjukat, ezáltal csökkentve a hatékonyságot. Ezért érezzük fontosnak egy olyan szociális-rehabilitációs háló kiépítését, mely lehetővé teszi a pszichiátriai betegek lakókörnyezetében történő ellátását, csoportos rehabilitációját, motiválását, teljesebb élethez való jutásának lehetőségét.

A szolgáltatások célja, feladata

A szolgálatokon belül úgynevezett nagy kórképben szenvedő krónikus pszichiátriai betegek, alkotják az ellátás gerincét.

A közösségi ellátás célja, hogy az általa gondozott pszichés problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítjuk a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció minden formáját (ha erre nincs lehetőség, az ellátott előfordulási helyén történik az együttműködés).

Az átalakuló szociális szolgáltatások rendszerében a pályázat által finanszírozott szolgáltatás 2014. január 1-2014. december 31. között az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kötött szerződés útján, a rendelkezésre álló források összegéhez igazodva, a szétaprózódott szolgáltatások integrációjával és a tényleges teljesítményekhez igazodó hatékony gazdálkodással láttuk el a feladatot.

Finanszírozási szerződés alapján éves szinten minimum 42 fő ellátását biztosítja a szolgálat, a hiánypótló szolgáltatásként létrejött közösségi pszichiátriai ellátás 2014. december 31-én 47 fő intézményi megállapodásával rendelkezett.

Célcsoport: az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodó (18. életévüket betöltött), elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

A szolgáltatásnyújtás rendszerességét a munkatársak az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben (mely személyes céljaira és egyéni szükségletekre alapozott) határozzák meg.

A Térségi Községi Pszichiátria Ellátás együttműködik a helyi Pszichiátria Szakrendelővel, a Gyulai Pándy Kálmán Kórház Pszichiátria osztályával, a térségben működő házi orvosokkal, védőnőkkel, oktatási és nevelési intézményekkel, pártfogó szolgálattal, civil szervezetekkel.

A szolgáltatások nyújtása munkanapokon, nyitvatartási időn belül történik, a szakmai indokoltság és a kliens igényeinek fegyelembe vételével. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg.

Szolgáltatásaink ingyenesek és a folyamatos igénybevehetőséget biztosítjuk.

Kapcsolattartás

A közösségi ellátás munkatársainak, egyik feladta a kliens hatékonyabb ellátásának érdekében együttműködni a törvény által meghatározott, szakmai és igazgatási területek vezetőivel, munkatársaival, ezért tartjuk a kapcsolatot az önkormányzatok szociális és egészségügyi intézményeivel, illetve egyéb civil és egyházi szervezetekkel.

Ezen kívül részt vettünk/veszünk multidiszciplináris teameken, ahol a közös kliensek problémáinak hatékony, optimális megoldási lehetőségeiről, vagy állapotáról folyik kölcsönös tájékoztatás. Az ellátásban részesülők és családjuk segítése érdekében, kedvező szakmai kapcsolatot alakítottunk ki a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóival, az idősellátásban tevékenykedő szakdolgozókkal, oktatási és nevelési intézmény szakembereivel, pártfogyó felügyelő szolgálattal, civil szervezetekkel, a városban működő módszertannal

Statisztikai adatok

2014. évben a finanszírozási szerződésben vállalt 42 feladatmutatót a Szolgálat teljesítette (44.64).

Az év folyamán 7 fő kérte az ellátást, 9 fő kérte az ellátás megszüntetését. Ezekben az esetekben szakmaközi konzultáció történt, különös tekintetben az ellátás kényszerű megszüntetése esetében.

Akiknél sikerült fenntartani a gondozás folyamatát, náluk a családtagok terhelése csökkent, szakmai segítséget kapnak, szívesebben vállalják a hozzátartozók otthoni ápolását. A gondozottnak többségénél nem volt visszaesés, nem kerültek bent fekvő pszichiátriai intézetbe a gondozás óta.

2014-ben a nyilvántartásban szereplő ellátottak száma a pszichiátriai ellátásban

Ellátási terület	2014. január 1-én nyilvántartott ellátottak száma	2014. december 31-én nyilvántartott ellátottak száma
Békés	23	21
Mezőberény	6	6
Bélmegyer	5	5
Kamut	2	2
Köröstarcsa	3	3
Murony	2	2
Tarhos	4	3
Doboz	3	4
Csárdaszállás	1	1
Összesen	49	47

2014. évben több szabadidős tevékenységet szerveztünk, elsősorban csoportfoglalkozásokat. Az elmúlt évekhez hasonlóan Békés városban *önsegítő és szkizofrén betegek csoportja* folytatódott, a foglalkozások rendszeresek, a csoport létszám átlagosan 9 fő, 2014-ben érintett személyek száma 13 fő.

A helyi Galériában, a Kulturális Központban, illetve a Múzeumban, az időszakos *kiállításokat rendszeresen látogatjuk.*

Közösségi programok szervezésénél figyelembe vesszük az egészséges életmódra való nevelést, és mint alapképesség próbáljuk a klienseink életébe illeszteni. A csoportokat szakemberek vezetik.

Kliens elégedettség

Az ellátottakkal évente egy alkalommal klienselégedettséget felmérő lapot töltetünk ki, melyből felmérjük, mennyire megfelelő az általunk nyújtott szolgáltatás és az ellátást végző szakemberek felkészültsége.

Fejlesztő tevékenységek a munkatársak részére

A Térségi Közösségi Közösség Pszichiátria Ellátásban hetente egy alkalommal tartunk eszmegbeszélést, ahol az aktuális hírek mellett a problémás esetek átbeszélésével segítjük egymás munkáját. Ezáltal hatékonyabb a munkavégzés, hiszen így több szempontból tudjuk elemezni a felmerülő problémákat és a problémamegoldás is sikeresebbé válik. A kollégák át tudják adni eddigi tapasztalataikat egymásnak ezen alkalmakon.

A két gondozónó részt vett az Országos Közösségi Ellátások Közgyűlésén, Budapesten.

A szolgálat munkatársai rendszeresen részt vesznek különböző szakmai konferenciákon, kerekasztal beszélgetéseken, ez által is fejlesztik szakmai tudásukat és bővítik kapcsolatrendszerünket.

Célkitűzések

Az elmúlt évek során bebizonyította létjogosultságát a szolgálat az adott települések multidiszciplinális teamjének illetve az ellátottak visszajelzése alapján.

Munkánk során azt tapasztaltuk, hogy egyre nagyobb szükség van a szolgálatra, egyre többen kérik a segítségünket és az egészségügyben, szociális területen dolgozóktól is több felkérés érkezett a még ellátatlan kliensekkel kapcsolatban.

2014-ben az új szabályokat, a standardizált dokumentációs rendet a szolgálat zökkenőmentesen alkalmazza; kitűzött céljaink legtöbb esetben megfelelően megvalósultak, ellátottjaink rendszeresen igénylik a kapcsolattartást, és egyéb segítségnyújtási formákat.

Mivel törvényileg szabályozott az ellátásba vehető gondozottak száma, az ezen felül segítséget kérők egy része várólistára kerül a szolgálatnál és bizakodunk, hogy a jövőben újra lehetőségünk adódik még több rászoruló számára elérhetővé tenni a szolgáltatást.

Nappali ellátások:

Idősek Klubjai:

Személyi feltételek:

- 5 fő klubvezető
- 8 fő szociális ápoló-gondozó

A tárgyi feltételek tekintetében az elhasznált berendezések (szék, fotel) cseréjére részben került sor. Évek alatt lehetséges a nagyon elavult és esztétikailag is kifogásolható bútorzat cseréje. Azonban az eszközbeszerzés hosszú távú hasznát reméljük, azáltal, hogy a telephelyeket a XXI. század nyugdíjasainak szemében is vonzó helyé tesszük.

Idősek klubjaiban a 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek tartózkodnak. A városban 4 idősek klubja működik. 2007. július 1-től a tarhosi Idősek Klubja az Intézményfenntartó Társulás keretén belül intézményünk része.

Napjainkban az egyik legnehezebb feladat a család számára, a szellemi hanyatlással küzdő idős, beteg családtag ellátása. Erre specializálódott szolgáltatásként vezettük be 2012-ben az idősek nappali ellátásába a demens személyek gondozását. Továbbra is célunk ezen szolgáltatásunk működtetése, az aktuális igényekre speciális foglalkozások működtetése, bevezetése. Ellátottjaink szakorvosi javaslattal kerülnek be intézményünkbe, ahol speciális szükségleteikre épül a mindennapi gondozás, foglalkoztatás. A programok sokszínűsége, a

rendszeres csoportfoglalkozások segítik az idősök meglévő képességeinek megőrzését, és fejlesztését.

Tarhos településén új szolgáltatásként terveztük a demens ellátás bevezetését. Ennek előkészítő munkái 2014. évben megkezdődtek.

A klubok elavult bútorainak, berendezési tárgyainak cseréje megkezdődött, mindemellett a demens ellátásra figyelemmel balesetmentes környezet kialakítása szerepel céljaink között. Az épületek víz-szennyvíz hálózata több problémát okozott az elmúlt évben is, valamint a vizesblokkok felújítása is aktuálissá vált.

Az ellátottak számának alakulása (idős):

- Gondozási napok száma: **27.774**
- Ellátottak száma: **116 fő**

Az ellátottak számának alakulása (demens):

- Gondozási napok száma: **6590**
- Ellátottak száma: **26 fő**

A klubok állandó szolgáltatások megszervezésével segítik a látogatók életét, valamint lehetőséget biztosítanak időszakos programok bekapcsolódásába is. Minden telephelyen látogatást tesz a pedikűrös, fodrász, esetleg masször térítés ellenében. Termékbemutatók, előadások teszik változatossá a mindennapokat. A diabetésszel egybekötött rendőrségi előadással bővültek az idősök ismeretei. Az ellátottaknak lehetőségük volt ingyenes ortopédiai szűrésen részt venni.

A gondozottak egész évben folyamatosan készülnek próbákkal a különböző rendezvényekre, és táncmulatságokra. A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló rendezvények között lehetőség nyílik a kultúra ápolására, az egészséges, illetve környezettudatos életmódot hangsúlyozó találkozások, előadások szervezésére is. Nyári időszakban, a szabadidő eltöltésére a klubokban közös bográcsozást, szalonnasütést szervezünk, ami helyben történik, így az idősök is részt tudnak venni. Az idős ellátottjaink szívesen ünneplik klubtársaikkal névnapjukat, születésnapjukat és a különböző ünnepeket is nagy készülődés előzi meg. A 2014-es évben a tavalyihoz hasonlóan összevontan rendeztük meg az Idősök Világnapját a Szarvasi úti klubban, melyet egy klubtagunk szobor és festménykiállítása színesített. A tagok közötti ismeretségek és barátságok elmélyültek, felelevenedtek.

Talán legnépszerűbbek a ***kirándulásaink***, amit 2014-ben Poroszlón, és Békéserdő ***Libás tanyára*** tettünk látogatást. Az idős emberekkel folytatott mentálhigiénés gondozás folyamatos, a hozzátartozókkal való kapcsolattartáshoz szintén segítséget nyújtunk a modern technikai eszközöket felhasználva.

Fogyatékosok Nappali Intézményei (Derús-Ház, Végvári Klub, Családi-kör):

Személyi feltételek:

- 2 fő terápiás munkatárs
- 7 fő szociális ápoló-gondozó

A fogyatékos személyek nappali ellátása a településen 3 telephelyen zajlik, melyeken a tárgyi feltételek adottak.

A fogyatékos személyek esetében fontos feladatunknak tarjuk az egyénre szabott fejlesztés megtervezését, és az egyéni képességekre alapozott fejlesztés megvalósítását. A fejlesztő folyamat a már meglévő képességek, és készségek megtartásán túl, egy magasabb szintre jutást céloz meg. A fogyatékos személyek esetében végzett fejlesztés és gondozás fontos eleme az értékelés, mely alkalmával vizsgálhatjuk, hogy a közös munka meghozza-e a várt eredményt.

A fogyatékosok életében a mindennapi fejlesztés mellett fontos a szabadidő tartalmas elöltésének lehetősége. Ellátottjaink igénylik, és szívesen részt vesznek az intézmény rendezvényein, illetve a részükre előkészített sport- és kulturális alkalmakon. A 2014-es az orosházi *Aranymasni találkozó* és az *VI. Derűs kupa* színesítette életüket. Az év során hatodik alkalommal rendezte meg Intézményünk a Derűs Kupát, melyen *közel kétszáz* Békés és Csongrád megyei fogyatékkal élő ember vett részt. Az eseményen több egyéni érmet is nyertek gondozottjaink, míg az összetett versenyben második helyezést ért el az intézmény csapata. A Békés Városi Kecskeméti Gábor Kulturális Központban megrendezésre kerülő Játék-Szín versenyen első helyezést ért el csapatunk a Favágók című előadásával.

Gondozottjaink részt vehettek a Kétegyházán megrendezésre kerülő farsangon, ahol a régi barátok újra találkozhattak.

Elmondhatjuk, hogy rendszeresen szervezünk a Dózsa utcai idősek és fogyatékosok nappali részlegében véradással egybekötött egészségnapot, melynek sikere a Véradóállomás dolgozóinak értékelése alapján is jelentős.

2014-ben kirándulást tettünk Makóra és Szegedre is. Augusztusban szervezeten sikerült intézményi támogatással csoportos mozi látogatáson részt venni, ahol több olyan ellátottunk vett részt, akik még soha nem jártak filmszínházba.

Fogyatékos ellátottjaink a szakdolgozók maximális támogatása mellett részt vesznek a városi rendezvényeken is (Madzagfalvi napok, piaci vásározások stb.) Az ellátottak egészségügyi szűrővizsgálatokon, egészségmegőrző rendezvényeken is megjelennek.

A szociális szakma jelenleg is preferált társadalmi integrációs modelljét megvalósítva segítjük ellátottjaink önálló életvitelét, egyénre szabott támogatási mértéket biztosítva részükre. A célok érdekében napi szinten együttműködünk a társszakmák képviselőivel, valamint a hivatásos és nem hivatásos (családi) gondnokokkal is.

Az ellátottak számának alakulása:

- Gondozási napok száma: **14.091**
- Ellátottak száma: **42 fő**

Napkelte – Hajléktalanok Nappali Melegedője:

Személyi feltételek:

- 1 fő szociális munkás
- 1 fő szociális gondozó
- 1 fő takarítónő látja el a feladatokat

Az intézmény **20 fő** befogadására alkalmas, a tárgyi feltételek megfelelőek. A gondozottak részére konyhai berendezések (hűtőszekrény, gáztűzhely, mikrohullámú sütő, kávéfőző, kenyérpíró), áll rendelkezésükre. 2014-ben a pályázatok révén új televízió vásárlására nyílt lehetőségünk, valamint a főbb elektronikai eszközeink cseréje is megtörtént. Lehetőség van internet használatára is.

A nappali melegedő szolgáltatásait heti 40 órában (hétfőtől csütörtökig 8,5 órában, míg pénteken 6 órában) vehetik igénybe klienseink. Az igényekhez igazodva a nappali tartózkodás keretében lehetőséget kínálunk társas kapcsolatok kialakítására, kötetlen beszélgetésekre, tévzésre, tisztálkodásra, könyvtár használatára, ruhapótlásra, szociális és mentális segítségnyújtásra. Továbbá lehetőség nyílik az igénybevevőknek személyes ruházatuk tisztítására, ételmelegítésre, főzésre és az étel elfogyasztására.

A Nappali Melegedőnek feladata és célja, hogy az életvitelszerűen nem lakás céljára szolgáló helyiségben élő emberek számára nappali ellátást nyújtson.

Ellátottak számának alakulása:

2014. január 1. és 2014. december 31. között a gondozottak létszáma:

2014. 01. 01. Nyitó létszám	Új felvétel	Szállóra költözött	Kikerült a gondozásból összesen	Elhunyt	2014. 12. 31- én kliens
68 fő	11 fő	5 fő	11 fő	0 fő	68 fő

A gondozásból kikerült 11 fő közül, ebből 5 fő szállóra költözött, 11 fő gondozásának indokoltsága miatt felvétele megtörtént.

Ellátottak nemek szerinti megoszlása:

Férfi	41fő
Nő	27fő

Ellátottak korösszetétel szerinti megoszlása:

Férfi	Korösszetétel	Nő
18 fő	18-39 év	10 fő
19 fő	40-59	13 fő
4 fő	60-64	3 fő
	65-	1 fő

Az ellátottak az elmúlt év során **5082** alkalommal jelentek meg a melegedőben.

Szolgáltatásaink, és azok igénybevétele 2014. január 01- től - 2014. december 31-ig:

Tisztálkodás	2232 alkalom
Mosás	1416 alkalom
Ételmelegítés	889 alkalom
Szociális ügyintézés	951 alkalom
Mentális segítségnyújtás	4372 alkalom
Étkeztetés	-
Ruhapótlás	251 alkalom
Csomagmegőrzés	150 alkalom
Postacím megadás	-
Szabadidős tevékenység	1662 alkalom
Munkaszervezés	353 alkalom

Az elmúlt évben a nappali melegedő összesen 251 napot tartott nyitva. Napi átlagforgalom 20,083 fő.

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

Munka, terápiás munka:

A mentális gondozás célja az ellátást igénybe vevők lelki egyensúlyának ápolása, karbantartása, aktivitásának, társas kapcsolatának fenntartása, a hajléktalan létből való kiemelést elősegítése. Ügyintézéskor felvilágosítást, tájékoztatást kapnak az ügyfelek a különböző támogatási formák igénybe vételéről, jogosultságokról. Igény szerint segítséget nyújtunk az egyes adatlapok kitöltésében, hivatalos iratok megfogalmazásában, szerkesztésében. Nagyon fontos feladatnak tartjuk, hogy a munkába állást, ill. a munkahely megtartását folyamatos odafigyeléssel, egyéni beszélgetéssel segítsük. Számtalan csoportfoglalkozás zajlott a 2014-es

esztendőben, mely a kliensek felkészítésére irányult (szociális készségfejlesztő, álláskeresési, mentális állapotjavító, háztartási ismeretek), ezáltal segítve társadalmi re-integrációjukat.

A melegedő kliensei közül a 2014-es évben 2 fő vett részt a szociális foglalkoztatásban. 1 fő foglalkoztatása nyugdíjas kor elérése miatt megszűnt.

Kulturális tevékenység, szabadidő:

- Rendszeresen szervezünk gondozottjaink részére szabadidős programokat. Ezek főként kézműves foglalkozások. Tapasztalataink szerint gondozottjaink szívesen vesznek részt a foglalkozásokon. Az elkészült alkotásokat elvihetik.
- A szálló lakóival közösen emlékezünk meg a nagyobb ünnepekről (farsang, húsvét, karácsony stb.)
- Ugyancsak a szálló lakóival közösen szervezzük meg részükre a szalonnasütéseket, közös főzéseket, valamint a Hajléktalan Sportnapot.

Értékelés az ellátás minőségéről:

- Nap, mint nap kapunk visszajelzéseket a nyújtott szolgáltatásokról, melyek pozitívak.
- Örülnek a lehetőségeknek, hogy a szociális foglalkoztatásban részt vehetnek.
- Aktívan vesznek részt a kézműves foglalkozásokon, ünnepségeken. Nagyon örülünk annak, hogy az ünnepségek előkészületeiben és lebonyolításában is számíthatunk klienseinkre.

Krízisékeztetés: az elmúlt évben is Hajléktalan Közalapítvány pályázata tette lehetővé, hogy minden nap 20 fő részesüljön a krízisékeztésből. Ennek lebonyolítása a Nappali Melegedő dolgozóinak feladata. Az étkeztetés nagyon fontos teendők, hiszen a szükségletek kielégítésének sorrendisége teszi lehetővé a gondozásban való továbblépést. A közalapítvány pályázati lehetőségeit minden évben kihasználjuk. A krízisékeztetésen túl **egészségügyi eszközök** vásárlására is nyertünk támogatást (nem vényköteles gyógyszerek, kötszerek, vércukormérő, vérnyomásmérő stb.) A 2013-as pályázati ciklus elhúzódása okán a 2013-ban elnyert támogatások (tárgyi eszközökként matracok, hűtőszekrény, termosz, paplanok, ágyneműhuzatok, gyógyszer és gyógyászati segédeszközökként mindennap használatos medikáliák) beszerzése 2014 tavaszán történt meg.

Szociális foglalkoztatás:

Személyi feltételek:

- Foglalkoztatás segítő: 4 fő
- Koordinátor: 1 fő

Intézményünkben 2 típusú szociális foglalkoztatás folyik munka-rehabilitáció és fejlesztő-felkészítés keretei között, 2014-ben 46 fővel. A foglalkoztatás helyszínei a Fogyatékosok és a Hajléktalanok Nappali Intézményei, a Tarhosi Idősek Klubja és az Átmeneti Szálló. Működési engedéllyel telephely szerint külön-külön rendelkezünk.

A munka-rehabilitáció keretében egyszerű munkafeladatok betanítása és végzése történik, mint például házkörüli munkák végzése, kreatív tevékenységek, **konyhai kiegészítő tárgyak és textíliák előállítás, fa fejlesztőjátékok készítése, seprűkötés történik.** Fejlesztő felkészítés keretében az intézmény fenntartásában való besegítés, **udvaros, takarítás, kertészeti tevékenységben** valósult meg. A békés és környéki rendezvényeken, a helyi piacokon, fesztiválokon megjelenik intézményünk termékeivel, amik jellegzetesek, egyediek, és megelégedéssel mondhatjuk, hogy kelendők. Az elkészített ágyneműket, lakás- és konyhai textíliákat az évszaknak megfelelő stílusban változatosan, ám stabil, jó minőségben állítjuk elő. Munkatársaink, ellátottjaink kreativitásának köszönhetően a városi intézmények is szívesen fordulnak hozzánk padzsák, függöny, ballagós tarisznya készítése kapcsán.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatallal kötött támogatási szerződés záró időpontja 2013. december 31. volt, azonban a jogszabályi rendelkezés ezt az időpontot 2014., majd

2015. december 31-ére módosította. A 2014-es esztendőben intézményünk alapított egy egyesületet Békés Szociális HáTTér néven, mely akkreditációja a 2015-ös év egyik feladata. Terveink között szerepel - a szociális foglalkoztatás megszűnését követően - a munkavégzés átszervezése a non-profit szervezet keretei közé. Így a jövőben várhatóan kevésbé preferált szociális foglalkoztatásból kiesők továbbfoglalkoztatása valósulhatna meg.

Hajléktalanok Átmeneti Szállói:

Személyi feltételek:

- Mentálhigiénés munkatárs: 2 fő
- Szociális ápoló-gondozó: 2 fő

Átmeneti szállóink **50 férőhellyel, és 5 telephellyel** rendelkeznek. A működést tekintve megfelelnek a törvényben előírtaknak. A szolgáltatás célja, hogy 12 havi időtartamra (mely hosszabbítható) biztosítsa az otthont, segítő közösségével részben a családot is pótló, biztonságos háttérrel nyújtson a rendszeres munkavégzéshez, valamint a későbbi autonóm életvitel megalapozásához, társas kapcsolatok rendezéséhez.

A 2014-es év olyan forduló pontot hozott a békési hajléktalan ellátásba, amely mindennapjainkhoz nyújtott tárgyi eszközök beszerzése révén kimagasló volt. TIOP 3.4.2.-11/1-2012-0316 pályázat keretében az öt telephelyünk teljes felújításon esett át. Megújuló energiával lettek ellátva a telephelyek, az épületek kibővültek és modernizálódtak. A szálló dolgozóinak munkakörülményei jelentősen javultak mind higiéniai szempontból, mind informatikai ellátottság szerint. A lakók életkörülményeiben is alapvető változások jöttek létre, ami segítségükre van a normalizációs, integrációs törekvéseink érvényesítésében.

Ellátottak számának alakulása:

Női szálló

Engedélyezett férőhelyszám:	10 fő
Működő férőhelyszám:	11 fő
2014-ben az ellátásból kikerült:	7 fő
Új felvétel:	7fő

Az ellátásból kikerült 7 fő közül 5 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, ebből 2 fő idősek otthonába költözött.

Ellátottak kor szerinti megoszlása: (2014. december 31-ei állapot szerint):

18-39 éves	3 fő
40-59 éves	5fő
60-64 éves	3 fő
65-69 éves	-
70-74 éves	-

Férfiszálló

Engedélyezett férőhely:	21 fő
Működő férőhely:	21 fő
2014-ben az ellátásból kikerült:	10fő
Új felvétel:	10fő

Az ellátásból kikerült 10 fő közül 7fő gondozásának indokoltsága megszűnt, míg 2 fő tartós bentlakásos intézménybe került, 1 fő elhunyt.

Ellátottak kor szerinti megoszlása: (2014. december 31-ei állapot szerint):

18-39 éves	2 fő
40-59 éves	9fő
60-64 éves	8 fő
65-69éves	2 fő

Vegyes szállók:

Engedélyezett férőhely:	19 fő
Működő férőhely:	19 fő
2014-ben az ellátásból kikerült:	12 fő
Új felvétel:	16 fő

Az ellátásból kikerül 12 fő közül 10 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, 2 fő elhunyt.

Ellátottak kor szerinti megoszlása: (2014. december 31-ei állapot szerint):

Férfi	Korösszetétel	Nő
2 fő	0-13	4 fő
5 fő	18-39 év	2 fő
3 fő	40-59	2 fő
1 fő	60-64	-

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

A statisztikai adatokból látszik, hogy elég nagy volt a fluktuáció a gondozottaknál az elmúlt évben. 21 fő teljesen új lakó érkezett, ők azok, akik csak a beszámolási időszakban kerültek a látókörünkbe, vagy költöztek be először a szállóra, de vannak olyan lakók is, (12 fő) akik már laktak itt, de életük most ismét olyan pontra jutott, hogy csak az Átmeneti Szálló nyújtotta lehetőségekkel tudnak túljutni ezen.

A hajléktalanná válás okai az elmúlt évben is meglehetősen sokszínűnek mutatkozott. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalanság bekövetkezésében továbbra is központi jelentőségű tényező a **lakástalanság**. Kevés az ún. "olcsóbb" lakás, albérlet. Ennek következtében csak a piacon lehet (bér)lakáshoz jutni. E körülmények, valamint a közüzemi díjak folyamatos megemelkedése egyfajta, a hajléktalanság irányába mutató lejtőt képeznek, elsősorban az alacsony jövedelmű, esetleg munkanélküli vagy más okból szociális segítségre szoruló családok vagy egyének számára. A bekerült gondozottak releváns része a lakástalanságot jelölte meg elsőszámú problémaként.

A **kapcsolati konfliktusok** (válás, élettársi kapcsolatok felbomlása, 18 fő (27,5 %) bekerülésénél állt okként a háttérben. Ehhez társul gyakran problémaként a függőséget kiváltó anyagok használata, a fizikális és mentális egészség romlása.

Az a tapasztalat, hogy a hajléktalan emberek között folyamatosan magas számban találhatóak meg a legszegényebbek, a jövedelem nélküliek.

Az **állami intézményekből való kikerülés** (pszichiátriai intézet, kórház, börtön) miatt 3 fő (6%) lett hajléktalan.

Elmondhatjuk, hogy lakóinknál főleg az itt felsorolt élethelyzetek és hiányállapotok váltják egymást, illetve ezek együttes hatása van jelen.

Fő feladatunk továbbra is a gondozottak ellátása, fejlesztése, az önálló életvitelhez szükséges képességek helyreállítása, rehabilitáció, rehabilitáció. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalan emberek legtöbb problémája a magukra utaltságból fakadnak, csak az intézményi ellátásokra számíthatnak, hiszen a családi háttér aktív támogatása egy-két kivételtől eltekintve nincs.

A lakók felvételénél továbbra is a törvényi előírásokat követtük. Az egészségügyi előírásokat betartottuk. Minden új lakóval megismertettük a Házirendet, kitöltöttük a kötelező adminisztrációs lapokat, gondozási szerződést kötöttünk. A gondozási szerződésben foglaltak alapján végeztük gondozásukat, segítségüket. A lakóknak leggyakrabban nyújtott segítség: hivatalos iratok (TAJ- kártya, adókártya, személyi igazolvány, lakcímkártya) beszerzése, Hatósági Bizonyítvány kiállítása, orvosi felülvizsgálatokhoz nyomtatvány kitöltése, orvosi igazolások, zárójelentések beszerzése, büntetésekhez részletfizetés kérése, családi kapcsolat felkutatása, erősítése.

Addiktológia: A békési szakrendelésen több lakónk is rendszeresen megjelent. Sajnos minden igyekezetünk ellenére néhány lakónál az alkoholfogyasztás olyan méreteket öltött, hogy csak a gyulai addiktológiára való befekvéstől várhattunk segítséget.

A Házirend be nem tartása, vagy annak megszegése miatt, az év folyamán több alkalommal is figyelmeztetést kellett kiosztani.

A 2014-es évre vonatkozóan sajnos megszorodott azon lakóink száma, akiknek folyamatos mentális gondozásban kellett részesíteni. Ezzel kapcsolatban azt tapasztaltuk, hogy akár újonnan érkező, akár már volt lakó költözött be, sokan súlyos testi-, lelki problémákkal küzdöttek/küzdenek. Ezt a tevékenységet elsősorban az esetfelelősök végezték, de volt olyan gondozott, akit pszichológushoz irányítottunk, valamint a szociális gondozó-ápoló munkatársak is segítettek lakóinkat lelki egyensúlyuk megtartásában/visszaszerzésében.

A gondozó és ápoló munkában kiemelkedő tevékenységet végeztek a szociális gondozó-ápoló munkatársak. Számptalan alkalommal kísérték betegeinket orvoshoz, kórházba, valamint a házi orvossal tartották a kapcsolatot, gyógyszert íratnak fel, váltottak ki, adagolták a gondozottak napi gyógyszerigényét.

Munka, terápiás munka:

Lakógyűlés: A 2014-es év folyamán több alkalommal tartottunk lakógyűlést itt az együtt élés, valamint a TIOP 3.4.2-11/1/-2012-0316 Hajléka a Házban elnevezésű projekt során kialakult vitákat próbáltuk kezelni, ahol lehetőség nyílt a konfliktusok megbeszélésére.

Egészségügyi helyzet: Jelenleg hét lakónk állapota jelentősen leromlott, de több lakó küzd valamilyen krónikus betegséggel (szív- és érrendszeri-, légzési-, diabetes-, valamint mozgásszervi betegségekkel), ők rendszeres orvosi kezelést igényelnek.

Alkohol okozta dependencia összesen 9 férfit érint. A tavalyi évhez képest a rendszeresen gyógyszert szedők száma növekedett, jelenleg 20 fő gondozott szed napi rendszerességgel gyógyszert. A szálló lakóinak kb. 1/5-e valamilyen pszichés problémákkal küzd.

Jövedelmi viszonyok (2014. december 31-ei állapot): 51 fő lakó vonatkozásában

Jövedelem típusa	fő
Öregségi nyugdíj	8
Rokkantsági nyugdíj/Rehabilitációs ellátás	4
Állami transzfer (FHT, RSZS, GYED)	25
Munkabér	2
Alkalmi munka	6
Nincs jövedelme	6

A jövedelemmel nem rendelkezőket képzik a hat fő gyermek. A szállókon lakók 56 %-a munkaképessége csökkent bizonyos rokkantsági fokozatba kategorizálva.

Öregségi nyugdíjban a lakók 15 %-a részesül. Az ő egészségi állapotuk is meglehetősen rossz.

Foglalkoztatás:

A szálló lakói közül összesen 4 fő vett részt a szociális foglalkoztatásban. Év közben 1 fő munkaviszonya megszűnt, Hajléktalanok Otthonába került elhelyezésre. A fő profiljuk: kerti munkák, kosárfonás, seprűkötés előkészítése, seprűkötés, idősek klubjaiban a ház körüli munkákban segédkezés, épület karbantartások, festés-mázolás, fűnyírás.

Képzések, továbbképzések

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0316 pályázathoz kapcsolódóan a szálló dolgozói kéthetente szupervízióon vettek részt.

Kulturális tevékenység, szabadidő:

A hagyományokat megtartva továbbra is közösen emlékeztünk meg a nagyobb ünnepekről.

Ilyen a közös farsang, ahol egyre több lakó ölt magára jelmezt, vesz részt a játékos vetélkedőkben. A húsvéti ünnepen is szinte minden lakó részt vett. A karácsonyi ünnepségsorozat az év fénypontja, hiszen ilyenkor nemcsak a házi ünnepeken vesznek részt, hanem a városi ünnepeken is. A Pütkösdí Cigánymisszió Szeretetszolgálat is ünnepséggel, ajándékozással lepi meg lakóinkat.

Szerveztünk a lakókkal közös főzést (Őszi betakarítási munkák megünneplése), szalonnasütést.

2014-ben az orosházi szálló adott otthont a VII. Megyei Hajléktalan Sportnap rendezvényének.

Az egész napos programnak nagy sikere volt. 2015 évben intézményünk a szervező házigazda.

Kapcsolatok:

A Pütkösdí Cigánymisszió Szeretetszolgálat egész évben részt vett a lakók életében. Ezt azért is tartjuk fontosnak, mert lakóink 47% -a roma származású. A civil szervezetek közül kiemelkedő a Vöröskereszt helyi szervezetével való együttműködésünk. Rendszeres a kapcsolatunk a Békési Rendőrkapitánysággal, valamint a Regionális Diszpécser Központtal.

Értékelés az ellátás minőségéről, kliensek véleménye:

Azt tapasztaljuk, hogy elismerik a velük való (egyénre szabott) foglalkozást, jó ellátást. Az esetfelelősi rendszer átlátható munkát biztosít.

A lakók azonnal kifogásolták, ha valami elromlott, meghibásodott. Sajnos többször is vita alakult ki azzal, aki éjszaka jött be, vagy korán reggel ment el, valamint ha egymás ételéhez hozzányúltak.

Azonban örültek a szabadidős programoknak, a játékos farsangi vetélkedőnek és az ajándékozással egybekötött műsoroknak.

Az intézménybe történő felvétel gyakorlata:

Az intézménybe való felvétel a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendeletben előírtak alapján járunk el, továbbra is írásban benyújtott kérelem alapján (2011 évtől szóban is lehetséges) az étkeztetés, házi segítségnyújtás, a támogató szolgálat és a nappali és átmeneti ellátások estében. A többi ellátás esetében is e rendeletnek megfelelően járunk el. Az elbírálás, az értesítés szintén a jogszabályi előírásnak megfelelően történik. Várakozási idő a hajléktalanok átmeneti szállásain, valamint időnként a házi segítségnyújtásnál van. 2010-től a házi gondozásnál a gondozási szükséglet megállapítására az intézményvezető jogosult. Az ellátás megkezdésekor szükséges megállapodások megkötése szintén az előírásoknak megfelelően történik a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendelet szerint.

Az intézmény szerepe a helyi ellátó rendszerben, ellátotti szükségletek alakulásának tendenciái:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2014-ben is jelentős szerepet töltött be a településen élők szociális szolgáltatásainak nyújtása során. Intézményünk a városban működő

civil és egyházi fenntartású szolgáltatókkal - a kliensek adekvát ellátása érdekében – szakmai kapcsolatot tart fent. A Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről elnevezésű rendszer 2012. júliustól megindult működése még inkább együttműködést vár el az egy területen működő szolgáltatóktól.

A törvényi változások indikálták, hogy Békés és Tarhos település önkormányzatai 2013. július elsejével létrehozzák a **Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulást** a volt kistérségi szinten működtetett ellátások (családsegítés, a gyermekjólét, a közösségi ellátás, a házi gondozás, a szociális étkeztetés, az idősek nappali ellátása) zavartalan működtetése érdekében. A megalakult társulás látja el a BVSZSZK fenntartói feladatait a megjelölt időponttól. Elérhetőségi szinten térségi jelentőségű az Átmeneti Szálló. Az intézmény intenzív kapcsolatot ápol a lakossággal, friss híreinket széles körben közzé tesszük, így a várt lakossági reakció sem marad el. Rendezvényeink jó része nyitott, szívesen látjuk az érdeklődőket. Békés város lakosainak embersége, adakozó készsége kézzelfogható a hozzánk érkező felajánlások mennyisége tekintetében. Kollégáink és ellátottjaink szívesen részt vesznek békési és tarhosi rendezvényeken. A Békési Újság jóvoltából a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ állandó rovattal jelentkezik **Támaszkodó** néven, az elmúlt időszak tapasztalata szolgál ennek létjogosultságának igazolására.

Véleményem szerint a gyakorló szociális szakemberek feladata – a napi munkavégzésen túl - elsősorban a helyi, másodsorban a térségi, országos szociálpolitikára hatást gyakorolni. A szociális ellátórendszerben dolgozó kollégák sok esetben elnémulnak, a problémákat nem közvetítik vezetőik, illetve a törvényhozók irányába. A BVSZSZK elkötelezett a helyi szociálpolitika alakításában, valamint aktívan együttműködik a városban működő intézményekkel, szervezetekkel is. Munkáltatóként óriási gondnak érzem a szféra alacsony erkölcsi és anyagi megbecsültségét, ezért bizakodóan tekintek a szociális életpálya-modell bevezetésére, hiszen jelenleg már megfigyelhető a kompetens szakemberek hiánya, főként a diplomával rendelkezők körében.

Továbbra is magas az azonnali beavatkozást igénylő krízishelyzetek száma. **Ez** jelentős növekedést mutat mind a családsegítés, mind a hajléktalan ellátás területén, de nem ritka az idősellátás során jelentkező krízis sem. Intézményünk a krízisek kezelése érdekében mozgósítja erőforrásait, így gyakran együtt munkálkodik az egészségügyi ellátással, oktatási intézményekkel, járási intézményekkel, és a Polgármesteri Hivatallal is. Szükséges megemlíteni a jelzőrendszer működésének kiforrottságát, mely lehetővé teszi a késlekedés nélküli feladatellátást.

Az idősek nappali ellátásában bevezetett demensek személyek ellátása széles körben elterjedt, bevezetése a 3 Békésen működő idős klubon kívül már Tarhoson is elérhető. Jelentősége felülmúlta a várakozásinkat, főként a hozzátartozók keresnek minket bizalommal. A szolgáltatás működtetése által az idős családtag otthon tartására nyílik lehetőség.

A szociális foglalkoztatásra továbbra is nagy az igény, de a foglalkoztatottak közül nehéz az integráció a nyílt munkaerő-piacra. A régi termékek mellett tovább bővült a kínálat konyhai textíliák és apró fatárgyak kivitelezésével. A termékek értékesítése túllép Békés és Tarhos határain.

A 2014-es év volt a TIOP 3.4.2 jelű pályázatunk leginkább aktív időszaka. Az év végére a rekonstrukcióban résztvevő 5 hajléktalan ellátó telephely kivitelezési munkái 95%-os készütségűek voltak. Mindezek mellett 2013. december 1-ei kezdéssel elindult **TÁMOP 5.3.3.** számú pályázatunk is, mely az Ugródeszka címet viseli. A pályázat célja, hogy segítséget nyújtson az utcán és a hajléktalan szállón élők társadalomba történő reintegrálásába. Az elnyert pályázati összeg 47.068.140 Forint. Mindkét projekt 100%-os intenzitású, önerő nem szükséges hozzá. A projektben 14 fő hajléktalan személy lakhatási feltételeinek javítása zajlik, valamint képzésük 2014 májusában sikeres záróvizsgálattal zárult.

Összességében elmondható, hogy az intézmény által működtetett szolgáltatások összehangoltan és megalapozott igényekre reagálva működnek városi és kistérségi szinten. A személyi és tárgyi feltételek adottak, de a fejlesztések érdekében újabb pályázatokat szeretnénk készíteni. A telephelyek állapota sajnos évről évre egyre rosszabb, fenntartásuk igen költséges, megterheli a szoros költségvetést. Reményeink szerint az intézmény székhelyének, illetve telephelyeinek megújítása a város fejlesztésének része lehet.

Ellenőrzések tapasztalatai:

2014. július 16-22-ig helyszíni ellenőrzést tartottak a **Magyar Államkincstár Békés Megyei Igazgatóságának** munkatársai támogató szolgáltatás, közösségi pszichiátriai ellátás, valamint szociális foglalkoztatás tekintetében. A vizsgált időszak 2013. 01. 01- 2013 12. 31-ig. A támogató szolgáltatás és közösségi ellátás, valamint a szociális foglalkoztatás ellenőrzése kapcsán hiányosságot a revizorok nem állapítottak meg.

A 2014. évben történt ellenőrzés nagy hiányosságot nem tárt fel, összességében elmondható, hogy a törvényes keretek között, a szakmai értékeket szem előtt tartva működik az intézmény.

Munkánk során a Szociális Munka Etikai Kódexét követjük.

Tervek

A több év alatt felépített szervezet struktúra minőségi fejlesztését kívánom folytatni. 2015-ben fel kívánok készülni a szociális foglalkoztatás átalakítására, egyesületünk akkreditációját megvalósítva. A pályázatok megvalósítása, illetve lezárása, elszámolása jelentős többletmunkát igényel, de reményeim szerint a fejlesztések következtében egy könnyebben fenntartható hajléktalan ellátó intézményegység jön létre. Az épületeink tárgyi feltételeinek javítása érdekében további pályázati forrásokat keresünk. Szintén kiemelt feladatunknak tartom, hogy támogató szolgáltatás, és közösségi pszichiátriai ellátás - minőségi és mennyiségi indikátorai révén - az új pályázati ciklusban is megkapja finanszírozási jogosultságát.

Békés, 2015. március 11.

Kádasné Öreg Julianna
igazgató